

Innbyggerundersøkelse i Olsvik 2018

Oppdragsgiver: Bergen kommune

Utført av: Respons Analyse AS

Februar – april 2018

Innhold

Sammendrag.....	3
Prosjektinformasjon	5
<i>Bakgrunn</i>	5
<i>Om undersøkelsen</i>	5
1. Oppfatning av nærmiljøet	7
1.1. <i>Vurdering av ulike forhold knyttet til Olsvik</i>	8
1.2. <i>Viktighet av ulike tilbud for egen trivsel</i>	10
1.3. <i>Driveranalyse – Hvordan ulike faktorer driver total attraktivitet</i>	11
1.4. <i>Inntrykk av Loddefjord sentrum</i>	14
2. Bruk av nærmiljøet	15
2.1. <i>Interesse for å delta</i>	15
2.2. <i>Faktisk deltakelse i ulike aktiviteter</i>	16
2.3. <i>Aktivitet i lag, foreninger og organisasjoner</i>	19
3. Tilhørighet	20
3.1. <i>Grad av tilhørighet</i>	20
3.2. <i>Tilhørighetsskapende kontaktpunkter og arenaer</i>	22
4. Toleranse	23
4.1. <i>Toleranse overfor mennesker med annen nasjonalitet/etnisk bakgrunn</i>	23
4.2. <i>Toleranse overfor tilflyttere fra andre deler av Norge</i>	24
5. Rus, kriminalitet, forsøpling og hæververk.....	26
5.1. <i>Rus og kriminalitet</i>	26
5.2. <i>Forsøpling og hæververk</i>	28
6. Informasjon om tilbud og tjenester	30
6.1. <i>Hva en har søkt informasjon om</i>	30
6.2. <i>Bruk av informasjonskanaler</i>	31
6.3. <i>Foretrukne informasjonskanaler</i>	32
7. Påvirkning og engasjement	33
7.1. <i>Lokalbefolkningens grad av påvirkning på kommunens planer</i>	33
7.2. <i>Eget engasjement</i>	34
8. Beskrivelse av utvalget.....	35
8.1. <i>Demografi</i>	35
8.2. <i>Utdanning og inntekt</i>	36
8.3. <i>Botid og fødeland</i>	37
8.4. <i>Husstand og bolig</i>	38

Sammendrag

Denne innbyggerundersøkelsen gir et overordnet bilde av hvordan innbyggerne i Olsvik opplever det er å bo og leve i bydelen og sitt nærmiljø. Undersøkelsen er gjennomført i forkant av Bergen kommunes områdesatsing i Olsvik, og er å anse som en nullpunktundersøkelse som skal gi grunnlag for prioriteringer, og som vil være utgangspunkt for å kunne måle endringer under og etter områdesatsingen.

Følgende hovedtemaer er blitt kartlagt i undersøkelsen:

1. Oppfatning av nærmiljøet/bydelen
2. Bruk av nærmiljøet
3. Tilhørighet
4. Toleranse
5. Rus, kriminalitet, forsøpling og hærverk
6. Informasjon om tilbud og tjenester
7. Innbyggernes påvirkning og engasjement

Innbyggerne i Olsvik er godt fornøyd med bydelen på de fleste områder vi har kartlagt. For totalt 16 av de 22 forholdene vi har spurt om, svarer over halvparten at de er fornøyd. 82 % mener bydelen alt i alt er en attraktiv bydel å bo i. Man er særlig fornøyd med adkomst til og fra, at boligene er velholdte, bussforbindelsene, og at bydelen er et trygt sted å vokse opp i. Man er ikke fullt så fornøyd med tilbudet av kultur- fritidsaktiviteter, forholdene for syklistene, mulighetene for å engasjere seg i kultur-, fritids-, og aktivitetstilbud, og informasjon om slike tilbud, samt tilbudet av gode møteplasser for folk i nærmiljøet. Et viktig funn i undersøkelsen er at et klart flertall (84 %) mener Olsvik er en trygg bydel å vokse opp i. Dette er også den faktoren som spiller sterkest inn på hvordan en vurderer bydelens attraktivitet. Nesten like mange føler seg trygge i bydelen også på kveldstid.

Dette underbygges på mange måter når vi spør om hvordan man vurderer forhold som rus, kriminalitet, forsøpling og hærverk i bydelen. Det er relativt få som mener dette er et stort problem, sammenlignet med de tidligere undersøkelsene i Indre Laksevåg og Ytre Arna.

Flertallet av innbyggerne føler i stor eller ganske stor grad tilhørighet til bydelen. Mellommenneskelige relasjoner har mye å si for i hvilken grad man føler tilhørighet. De som har god kontakt med mange rundt seg føler også størst tilhørighet, mens de som har kontakt med få eller ingen har mindre grad av tilhørighet til Olsvik. Venner og kjente er da også det klart flest oppgir som viktig for hvorfor de føler tilhørighet til bydelen. Fysiske forhold som naturen/omgivelsene, og butikker og handelstilbud, er også viktige kontaktpunkter for tilhørighet for innbyggerne. Idrettslag, arbeidsplassen, lag og foreninger, og kirken er mindre viktig for dette.

Innbyggerne oppfatter nærmiljøet som tolerant overfor innflyttere fra både andre land og andre deler av Norge. På spørsmål om en oppfatter seg som mer eller mindre tolerant enn resten av innbyggerne i Olsvik, er det flere som oppfatter seg selv som mer tolerante overfor disse gruppene enn mindre tolerante. Flertallet oppfatter seg imidlertid som like tolerant som resten av innbyggerne i Olsvik.

Nær halvparten av innbyggerne har søkt informasjon om arrangementer eller tilbud i bydelen siste år. De viktigste kanalene for å søke slik informasjon har vært å snakke med andre i nærmiljøet, plakater, og tilsendt informasjon i posten. Dette er også kanaler man i størst grad foretrekker å benytte for å skaffe slik informasjon. Vi ser imidlertid at kanaler som å få tilsendt

informasjon i posten og å få informasjon på e-post er foretrukne kanaler av langt flere enn som har brukt disse kanalene det siste året.

Det er ganske få som opplever at befolkningen i Olsvik får påvirke kommunens planer for bydelen i særlig grad. Det er heller ikke så mange som selv engasjerer seg i stor grad i saker som gjelder utviklingen av bydelen. Derimot er det en del som i noen grad engasjerer seg. Alt i alt kan vi si at om lag 1/3 engasjerer seg til en viss grad i saker som gjelder utviklingen av Olsvik. Selv om engasjementet er noenlunde likt fordelt mellom aldersgruppene, ser vi en viss tendens til at det er i aldersgruppene mellom 30-44 år at engasjementet er størst. Det er også en tendens til at grad av tilhørighet påvirker engasjementet i positiv retning.

Prosjektinformasjon

Bakgrunn

Bystyret i Bergen gjorde i juni 2017 vedtak om å utarbeide et forprosjekt for en eventuell områdesatsing i Loddefjord og Olsvik. Områdesatsing skal være et helhetlig løft i et geografisk område, og skal bygge på tre pilarer:

- Fysisk opprustning og utvikling
- Styrking av sosiale og kulturelle tiltak
- Dialog, medvirkning og samarbeid med beboere og aktører i området

Med bakgrunn i bystyrets vedtak fikk Respons Analyse tildelt oppdraget med å gjennomføre to innbyggerundersøkelser i henholdsvis Loddefjord og Olsvik. Undersøkelsene er en viktig del av forprosjektet som er under arbeid i 2018. Målet med undersøkelsene er å skaffe et godt kunnskapsgrunnlag for utforming av handlingsplaner og planlegging i nærområdene, og et utgangspunkt for videre dialog og samarbeid med lokale beboere og aktører. Vi ønsker videre å bruke undersøkelsene som en nullpunktmåling som kan sammenlignes med en tilsvarende undersøkelse i etterkant av at en eventuell områdesatsing er gjennomført. På denne måten kan vi måle om satsingen har gitt resultater, sett med innbyggernes øyne.

De to områdene ligger i nærheten av hverandre i Laksevåg bydel, men er likevel langt nok unna hverandre til at vi ser på det som ulike nærmiljøer. Olsvik er et boligområde vest i Bergen, men nord for Loddefjord. Grunnkretsene Olsvikfjellet, Olsvikmarka, Fredheim, Olsvikåsen og Brønnaldalen inngår i levekårssonen. Området har i underkant av 4200 innbyggere. Olsvik er preget av lavblokker fra 1970- og 80-tallet rundt Olsvikåsen, samt en del rekkehus og tomannsboliger fra 1980- og 90-tallet på høydene på begge sider av Olsvikåsen. Flere av levekårsutfordringene i levekårssonen er knyttet til de unge i området. Blant annet viser statistikken at området har en relativt høy andel unge uten fullført videregående skole.

Disse innbyggerundersøkelsene gir imidlertid et veldig viktig blikk bak statistikken. Hvordan opplever innbyggerne sitt eget hjemsted? Hvordan bruker de det? Hva mener de det trengs mer av? Vi setter veldig stor pris på at så mange har tatt seg tid til å svare på undersøkelsen og har gitt oss verdifulle svar på disse spørsmålene. Vi håper at også innbyggerne som har svart på undersøkelsen har oppfattet spørsmålene som relevante og viktige, og at dette har vært en meningsfull måte å få gi sine synspunkt på livet i nærområdet.

Om undersøkelsen

Denne rapporten inneholder resultatene fra undersøkelsen i Olsvik. Skjema for undersøkelsen er basert på tilsvarende innbyggerundersøkelsen gjennomført i Ytre Arna og Indre Laksevåg i 2014. Det er imidlertid gjort noen mindre endringer fra disse undersøkelsene for å tilpasse spørsmålene til Olsvik. Hovedsakelig består disse endringene i at noen spørsmål er tatt ut og noen nye spørsmål er lagt til. Undersøkelsen gir likevel et godt grunnlag for å sammenlikne resultatene med resultatene fra undersøkelsene i 2014. I motsetning til i bydelene Ytre Arna og Indre Laksevåg, var arbeidet med områdesatsingen ikke kommet i gang da denne undersøkelsen ble gjennomført. Undersøkelsen er således en nullpunktundersøkelse, og er et bilde av nåsituasjonen før områdesatsingen kommer i gang. Resultatene fra denne undersøkelsen vil dermed kunne gi gode innspill på hva det legges vekt på i det videre arbeidet.

Med denne undersøkelsen ønsker vi å gi et overordnet inntrykk av innbyggernes opplevelse av hvordan det er å være innbygger i Olsvik. Undersøkelsen er gjennomført som en postal

undersøkelse i perioden 23. januar – 4. april 2018. Det er sendt ut spørreskjema til tilsammen 2200 personer i alderen 15 år og eldre i Olsvik. Disse personene ble trukket fra folkeregisteret representativt på kjønn og alder. Første utsending var 23. januar med svarfrist 12. februar. Det ble sendt ut skjema på både norsk og engelsk. I tillegg var det oppgitt en nettadresse man kunne gå inn på hvis en ønsket å besvare skjemaet på web. Til det fikk alle et unikt passord slik at det ikke uvedkommende skulle kunne gå inn og svare. Også her kunne en velge om en ville besvare skjemaet på norsk eller engelsk. En drøy uke etter at svarfristen var gått ut hadde vi mottatt 399 svar i Olsvik. Det ble så sendt ut en purring i slutten av februar med svarfrist 9. mars. Pga. påsken ventet vi til 4. april før vi satte sluttstrek for datainnsamlingen. Det var da kommet inn 648 svar. Dersom vi justerer for 32 utsendinger som vi fikk i retur av Posten pga. feil adresse, og noen få som meldte at vedkommende som mottok skjema av ulike grunner ikke var i stand til å svare på dette (dødsfall, alderdom, o. l.) gir dette en svarprosent på 30 %.

Alle svarfordelingene som presenteres grafisk i denne rapporten er basert på alle de 648 som svarte på undersøkelsen i Olsvik. Materialet er vektet på kjønns- og aldersfordelingen i bydelen. Det er utarbeidet to vedlegg til denne rapporten. Vedlegg 1 inneholder spørreskjema som ble benyttet, samt følgebrevet som ble sendt ut sammen med skjemaet. Det andre vedlegget er en fullstendig tabellkjøring der resultatene er brutt ned på bakgrunnsvariablene i undersøkelsen.

Det bør også nevnes at den geografiske avgrensingen av bydelen Olsvik, var i noen grad litt problematisk for en del som bor i Brønndalen. I følge kommunens inndeling er Brønndalen en del av Olsvik. Vi fikk noen tilbakemelding fra innbyggere i Brønndalen, som oppfattet seg selv å bo i Loddefjord, og derfor ikke mente de kunne svare på undersøkelsen for Olsvik. Vi finner imidlertid lite som tyder på at svarprosenten er noe lavere fra de som bor i Brønndalen, sammenlignet med de øvrige delene av Olsvik.

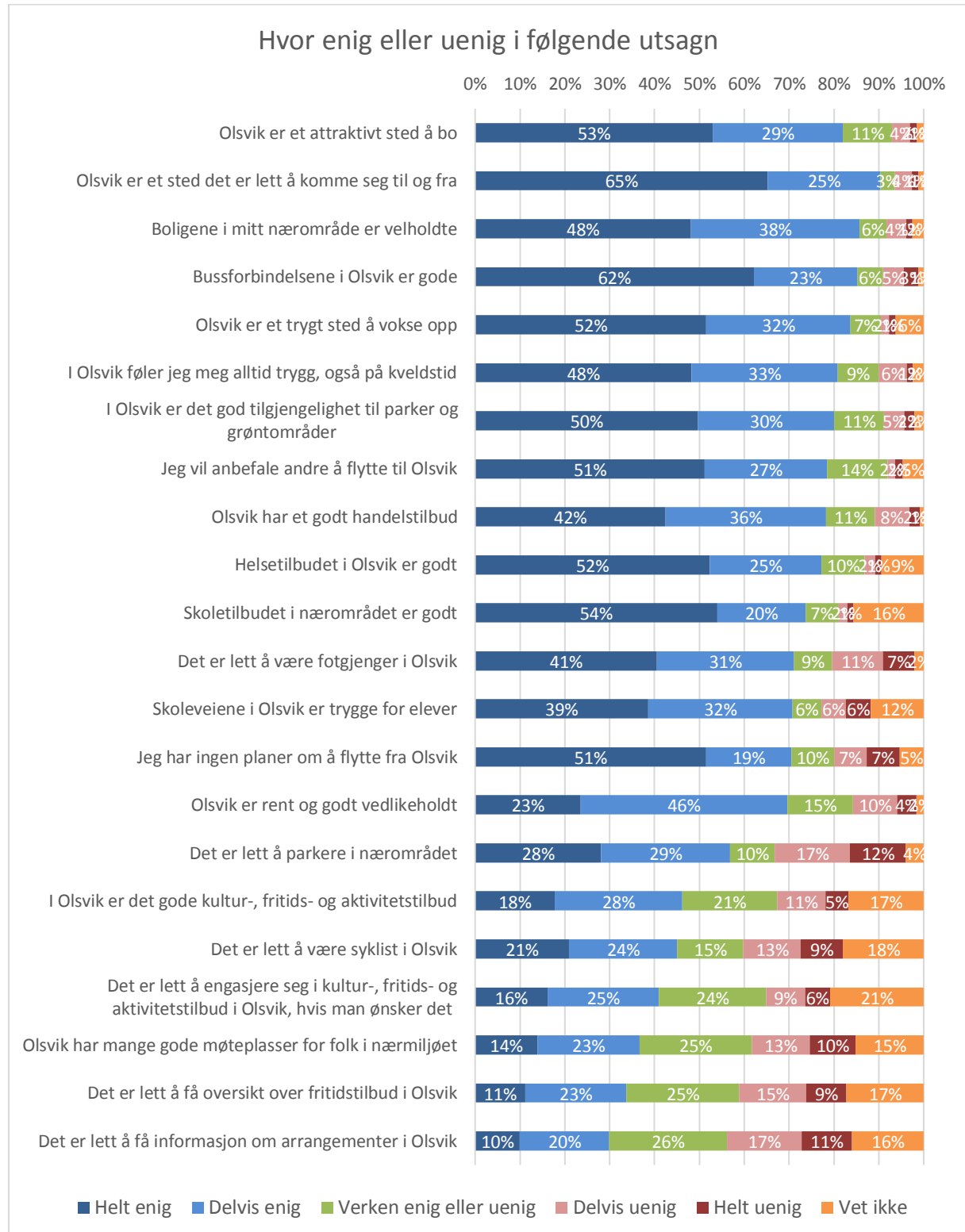
Det er Respons Analyse som har stått for gjennomføringen av denne undersøkelsen. Prosjektansvarlig har vært seniorkonsulent Idar Eidset. Prosjektmedarbeider har vært produksjonsleder Gerda Engan. Kontaktperson i Bergen kommune har vært Erlend Ytre-Arna Vågane.

1. Oppfatning av nærmiljøet

Det viktigste formålet med denne undersøkelsen har vært å kartlegge innbyggernes oppfatning og holdninger til Olsvik som bosted. Innledningsvis i undersøkelsen ba vi innbyggerne å gi sine vurderinger på hvordan de oppfatter ulike forhold i Olsvik. Vi tok i første spørsmål opp en del forhold eller faktorer som kan ha betydning for hvordan man trives i Olsvik. Disse ble formulert som påstander og vi ba innbyggerne oppgi hvor enig eller uenig de var i hver av påstandene. Videre ble det spurt om viktigheten for egen trivsel av at ulike tilbud er tilgjengelige i bydelen. Dette er sånn sett et mer direkte mål på hva som er viktige egenskaper ved nærmiljøet i Olsvik. Begge disse spørsmålene har tatt utgangspunkt i undersøkelsene i Ytre Arna og Indre Laksevåg, men antall påstander/utsagn i første spørsmål er betydelig utvidet. På bakgrunn av utsagnene i det første spørsmålet har vi også gjennomført en driveranalyse som på en mer indirekte måte avslører hva som påvirker hvor attraktivt man oppfatter at det er å bo i Olsvik. Dette er gjort gjennom en regresjonsanalyse av de ulike variablene/påstandenes samvariasjon med utsagnet om Olsviks attraktivitet. Dette gir et bilde på hvilke forhold som er viktige for oppfatningen av attraktivitet, og hvor fornøyd man er med disse i Olsvik. Dette er nyttig for å kunne prioritere tiltak i det videre arbeidet med områdesatsningen.

1.1. Vurdering av ulike forhold knyttet til Olsvik

Nedenfor har vi satt opp svarfordelingene på det første spørsmålsbatteriet om hvordan man opplever ulike faktorer og forhold i Olsvik. Med unntak av første påstand om Olsviks attraktivitet har vi rangert forholdene etter hvor store andeler som har svart helt eller delvis enig. Alle utsagnene er positivt vinklet, noe som gjør at enighet er et uttrykk for tilfredshet med forholdet knyttet til utsagnet.

Tar vi utgangspunkt i utsagnet om Olsvik som et attraktivt sted å bo, ser vi at innbyggeren er svært enig i dette utsagnet. Over halvparten (53 %) er helt enig i denne påstanden, mens ytterligere 29 % er delvis enig. Totalt kan en altså si at 82 % av innbyggerne i bydelen er enige i at Olsvik er et attraktivt sted å bo. Andelene som er enige i dette er ganske lik i alle aldersgrupper og varierer fra 76 % blant de i aldersgruppen 15-29 år til 86 % blant de mellom 45-59 år. Ser vi på hvor lenge man har bodd i bydelen, finner vi at det er liten forskjell på de som har bodd kort tid i bydelen og de som har bodd der lengre. Blant de som har bodd der 0-3 år er 75 % enige i at Olsvik er en attraktiv bydel å bo i, mens denne øker svakt til 84 % blant de som har bodd der mer enn 20 år. Dette kan indikere at Olsvik oppfattes som en attraktiv bydel også for de som ikke bor i bydelen, og at det kan være en motivasjon for å flytte dit.

Innbyggerne er i stor grad fornøyd med de fleste av forholdene/utsagnene vi har bedt dem vurdere. Særlig gjelder dette tilkomst til og fra (90 %), velholdte boliger (86 %), bussforbindelser (85 %), at Olsvik er et trygt sted å vokse opp (84 %), og at man føler seg trygge i Olsvik også på kveldstid (81 %). Når det gjelder trygge oppvekstvilkår, er det verdt å merke seg at 71 % er enige i at skoleveiene er trygge for elevene.

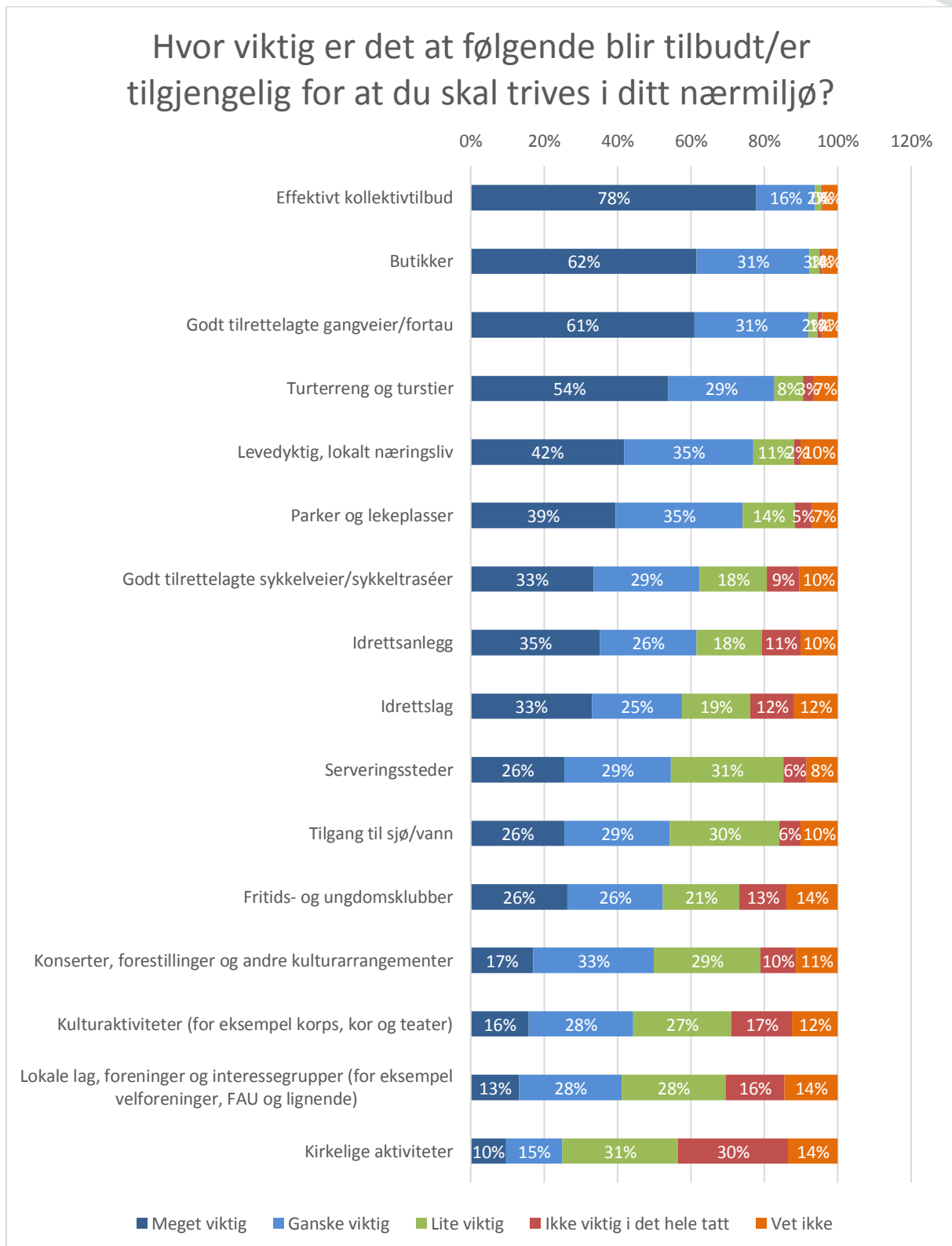
For totalt 16 av de 22 forholdene vi her har spurt om svarer over halvparten at de er helt eller delvis enige i utsagnene knyttet til dem, som igjen er et uttrykk for tilfredshet med forholdene. Det er da også slik at de fleste vil anbefale andre å flytte til Olsvik (78 %), og heller ikke mange som har planer om å selv flytte fra bydelen. 70 % har ikke planer om å flytte fra Olsvik. 14 % er imidlertid uenige i at de ikke har planer om å flytte fra bydelen. Det er først og fremst blant de unge vi finner disse. 35 % av de som er 15-29 år er ikke enige i at de ikke har planer om å flytte. Det er imidlertid flere (46 %) av de unge ikke har planer om å flytte fra Olsvik.

De utsagnene innbyggerne i minst grad er enige i er knyttet til informasjon om arrangementer og fritidstilbud. 30 % mener det er lett å få informasjon om arrangementer i Olsvik, mens 34 % er enige i at det er lett å skaffe seg oversikt over fritidstilbud i bydelen. Også under halvparten (41 %) er enige i at det er lett å engasjere seg i kultur og fritidstilbud dersom man ønsker det. Det er ingen klare forskjeller mellom de ulike aldersgruppene disse utsagnene. Et annet forhold som man ikke er helt tilfreds med er tilbudet møteplasser i bydelen. Bare 37 % er enige i at det er mange gode møteplasser for folk i bydelen. Det kan se ut som at det er blant de over 60 år at man er minst fornøyd med dette. Blant disse svarer 27 % at de er enige i utsagnet, mens 21 % er uenige.

Det som imidlertid er viktig å bemerke når vi ser på disse svarfordelingene, er at for alle utsagnene eller forholdene er det færre som er uenige enn enige. Også for utsagnene man er minst enige i, nøyer man seg da stort sett med å svare at man er verken enig eller uenig.

1.2. Viktighet av ulike tilbud for egen trivsel

Vi spurte også om hvor viktige ulike tilbud i bydelen er for hvordan en trives i Olsvik.

Figuren viser hvordan innbyggerne vurderer viktigheten av ulike tilbud for egen trivsel. Dersom vi tar utgangspunkt i andelene som svarer at et tilbud er meget eller ganske viktig ser vi at de fleste av tilbudene vi har spurt om vurderes som viktige for egen trivsel. Effektivt kollektivtilbud er viktig for 94 % av innbyggerne, mens handelstilbudet er viktig for 93 %. Kollektivtilbudet var som vi så også forhold man er godt fornøyd med i foregående spørsmål, mens handelstilbudet kom litt lenger ned på listen. Deretter kommer tilbudet av godt tilrettelagte gangveier og fortau, som til sammen 92 % mener er viktig for egen trivsel, mens turterreng/turstier, og et levedyktig lokalt næringsliv er viktig for henholdsvis 83 % og 77 % av innbyggerne.

Tilbudene knyttet til kirkelige aktiviteter, lokale lag og organisasjoner, og kulturaktiviteter er minst viktige for egen trivsel. Andelene som mener dette er viktig varierer fra 25 til 44 %. Tilbudet av fritids- og ungdomsklubber er viktig for 52 %. Dette ser ut til å være litt viktigere for foreldregenerasjonen enn ungdommene selv. 50 % av de som er 15-29 år oppgir at dette er viktig, mens 65 % av de mellom 30-44 år, og 56 % blant de mellom 45-59 år svarer at dette er viktig. Når det gjelder tilbudet av idrettslag og idrettsanlegg, er det derimot liten forskjell mellom aldersgruppene.

Ser vi dette mer samlet, viser altså svarfordelingene på dette spørsmålet at tilbud som krever eget engasjement/deltakelse ikke er så viktig for alle innbyggerne. Derimot er det tilbud som legger til rette for ikke-organisert bruk ut fra eget behov som vurderes som viktigst for egen trivsel.

1.3. Driveranalyse – Hvordan ulike faktorer driver total attraktivitet

Å avdekke hvilke tilbud som er viktige for ens trivsel, behøver ikke nødvendigvis være avgjørende for hvilke faktorer en bør prioritere i områdesatsningen. Dersom man er godt fornøyd med en faktor som er viktig for en, behøver man ikke legge store ressurser inn på å gjøre dette enda bedre. Det er viktigere å satse på områder som er viktige for folk, men som man ikke er så fornøyd med. Dette vil sannsynligvis gi større effekt for å heve den totale attraktiviteten til Olsvik.

En driveranalyse vil kunne gi et bedre grunnlag for prioriteringer av hvilke faktorer/forhold man bør sette inn størst innsats mot. Vi har derfor tatt utgangspunkt i svarene på spørsmål 1, og gjennomført en regresjonsanalyse for å finne ut hvor stor samvariasjon det er mellom de ulike faktorene og Olsviks totale attraktivitet som bosted. På denne måten kan vi se hvilken vekt de enkelte faktorene har på hvor attraktivt Olsvik er som bosted. Vi har brukt 19 av de 21 faktorene/utsagnene i spørsmål 1 i denne driveranalysen. Vi har utelatt utsagnene om at en ikke har planer om å flytte fra Olsvik og at en vil anbefale andre å flytte til Olsvik. Dette er forhold kommunen i liten grad kan gjøre noe med.

Ved å beregne snittet på betaverdiene (effektene til de enkelte faktorene) i analysen, og snittet for andelene som er helt eller delvis enig i de ulike utsagnene, kan vi lage et diagram med fire felt. Den horisontale/liggende akse i diagrammet er uttrykk for hvor stor vekt de ulike forholdene har for den totale attraktiviteten til Olsvik, mens den vertikale/stående akse er uttrykk for hvor godt Olsvik scorer på de ulike forholdene blant innbyggerne. Denne siste har vi kalt dyktighet. Gjennomsnittet av dyktighet og vekt er uttrykt ved trådkorset som deler diagrammet opp i kvadrater.

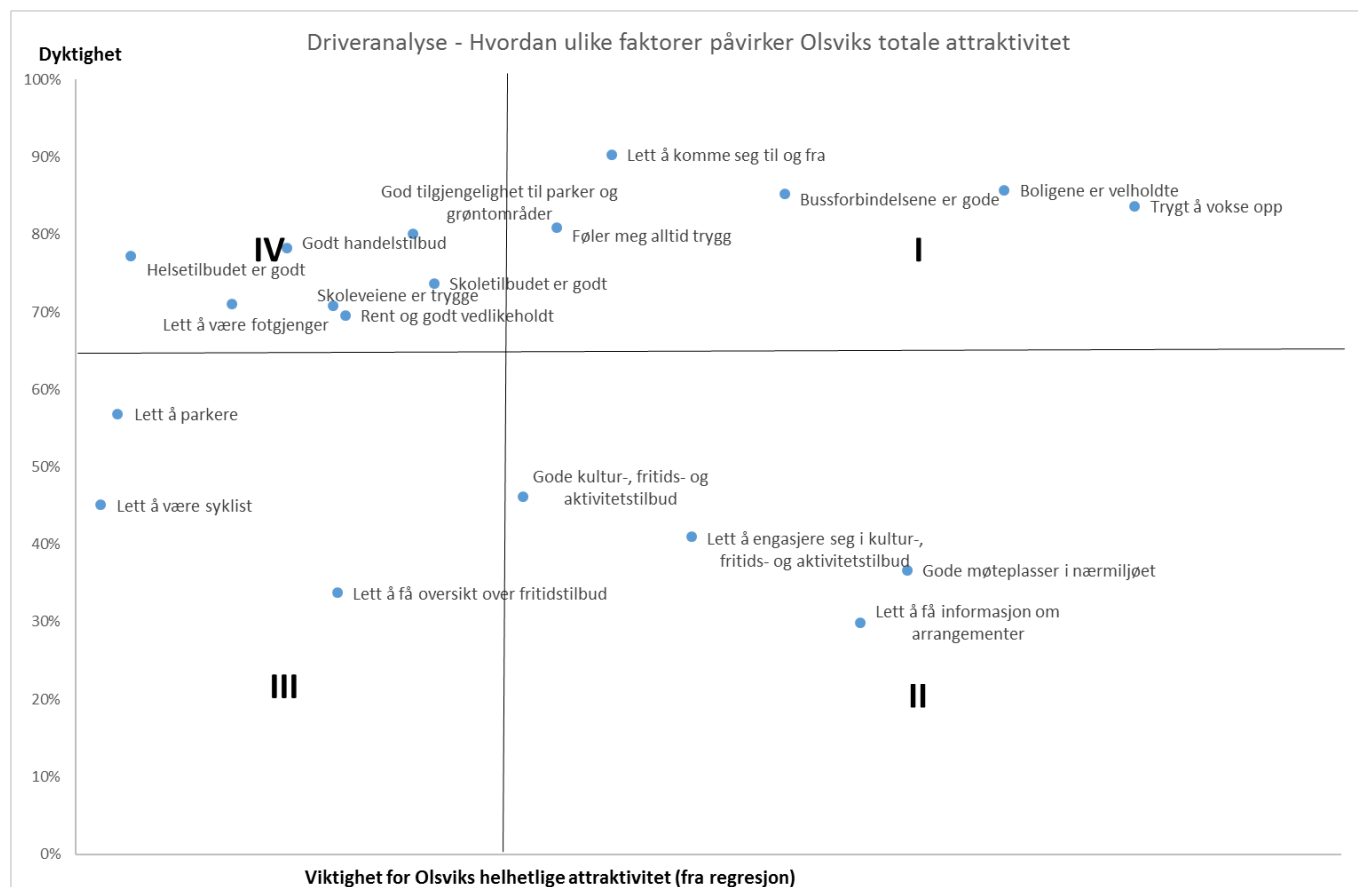
I **kvadrat I** finner vi de faktorene som både har stor effekt på totale attraktiviteten, og som har høye andeler som er enige/tilfredse. Faktorer i kvadrat I er altså viktige for innbyggernes oppfatning av attraktiviteten, samtidig som man er godt tilfreds med de samme faktorene.

Inntrykket av bydelen på disse faktorene er altså god, og det er viktig at en vedlikeholder innsatsen på samme nivå. Faktorer i kvadrat I utgjør likevel et visst potensial for ytterligere forbedring gjennom sin høye effekt på total attraktivitet, men samtidig gjør den allerede høye tilfredshetsscoren at det vil kunne kreve mye innsats for å forbedre den ytterligere. Dette er således ikke faktorer som bør prioriteres i første omgang, men som er viktig å vedlikeholde. Med sin store vekt på totalattraktiviteten vil en ved en forverring av disse forholdene kunne ha betydelige konsekvenser for totalattraktiviteten.

I **kvadrat II** finner vi de faktorene som vi kan definere som kritiske. Dette er faktorer som har en tilfredshetsscore under gjennomsnittet, samtidig som effekten de har på den totale attraktiviteten er større enn gjennomsnittet. Forbedringer på tilfredsheten for faktorene i kvadrat II har altså størst effekt på totalattraktiviteten til bydelen. Dette er således faktorer som gir størst gevinst å forbedre, og som dermed bør prioriteres.

I **kvadrat III** finner vi de faktorene som har tilfredshetsscorer under gjennomsnittet, men som likevel har relativt liten effekt på totalattraktiviteten. Tilfredshetsscorene antyder at det er mulig og kanskje ønskelig å forbedre seg på disse områdene, men faktorenes lave effekt på totalattraktiviteten gjør at selv store forbedringer på områdene gir liten effekt på totalattraktiviteten. Dette er med andre ord faktorer som ikke bør prioriteres først.

I **kvadrat IV** finner vi til slutt de faktorene som ligger over gjennomsnittet for tilfredshet, mens som samtidig har liten effekt på totalattraktiviteten. For disse faktorene vil en forbedring sannsynligvis kreve stor innsats, samtidig som effekten av forbedringen vil være liten. Faktorer i dette feltet bør derfor ikke være prioritert i forbedringsarbeidet. Det er imidlertid viktig at innsatsen på disse faktorene bevares. En forverring av disse faktorene kan fort medføre at de får større effekt på total attraktivitet, og således bli en kritisk faktor. Ofte er det faktorer/forhold man tar for gitt at er bra, som ligger i kvadrat IV.

Det er flere faktorer som havner i kvadrat I. Dette er altså forhold som har relativt stor effekt på den totale attraktiviteten, og som innbyggerne også er godt fornøyd med. Det er særlig forholdet at det er Olsvik er et trygt sted å vokse opp, som har stor vekt eller effekt på totalattraktiviteten. Dette er forholdet som er viktigst for å forklare den totale attraktiviteten, og dette er man også over gjennomsnittet fornøyd med. Dette er altså et forhold som er særs viktig å bevare og om mulig gjøre bedre. Det samme gjelder velholdte boliger og gode bussforbindelser. Også disse faktorene har stor vekt for totalattraktiviteten til Olsvik. De andre forholdene i denne kategorien er at det er lett å komme seg til og fra bydelen, og at en føler seg trygg også på kveldstid. Sett under ett kan vi si at trygghet, enten det gjelder egen trygghet eller trygghet for de som vokser opp er viktige forhold for innbyggerne, og også forhold man er godt fornøyd med. Dette viser at det er jobbet godt med dette fram til nå. I tillegg er altså forhold som påvirker ens daglige gjøremål, slik som gode bussforbindelser, og at det er lett å komme seg til og fra, viktige faktorer som man også er godt fornøyd med.

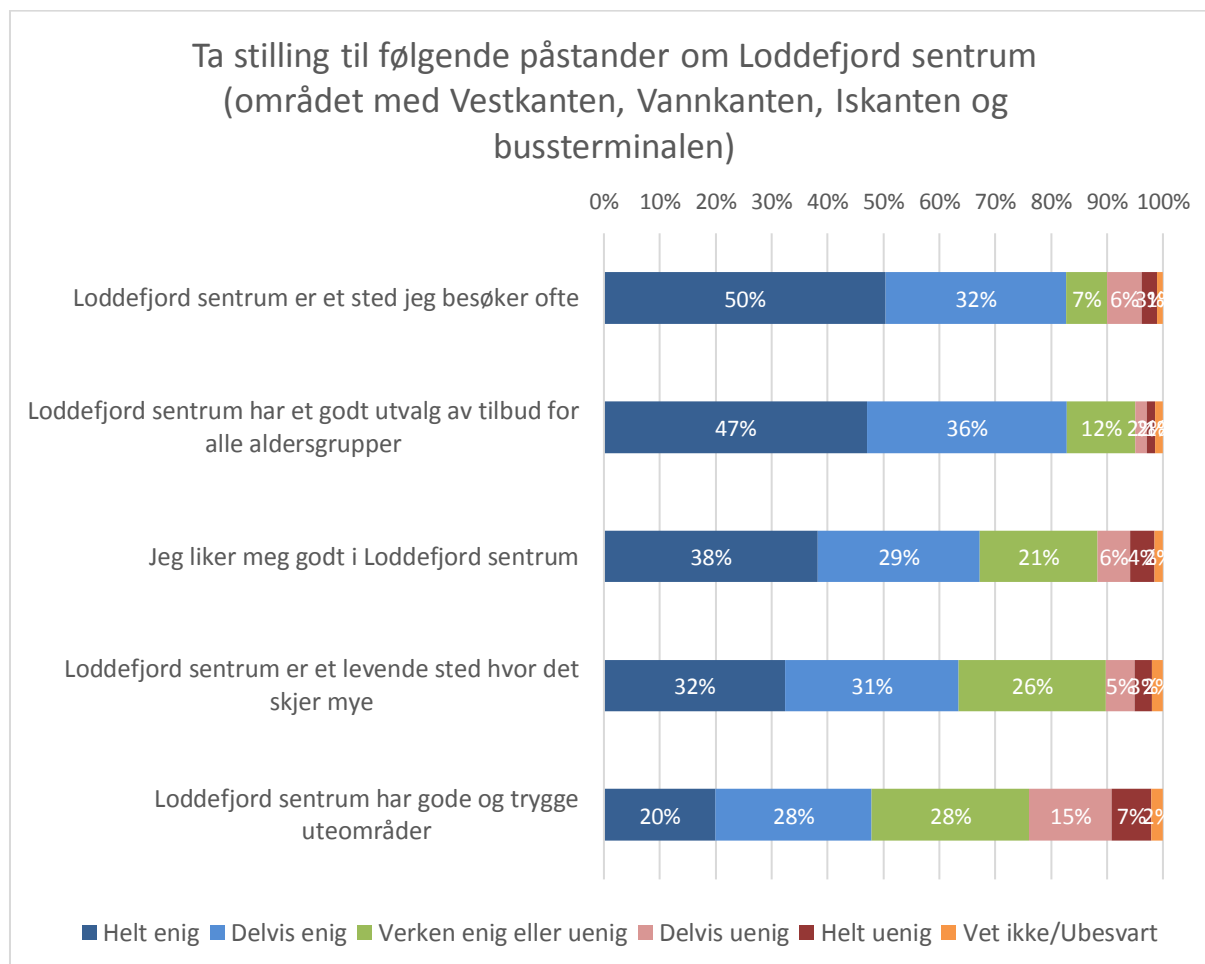
Det er tre forhold som kommer inn i kvadrat II, dvs. forhold som må anses å være kritiske. Dette gjelder hvor lett det er å få informasjon om arrangementer, gode møteplasser i nærmiljøet, og gode kultur-, fritids- og aktivitetstilbud. Selv om fritidstilbudet ikke er av de viktigste forholdene når vi spør direkte om viktigheten for egen trivsel, indikerer denne indirekte analysen at den har stor effekt på totalattraktiviteten for de som finner det viktig. At gode møteplasser havner i dette kvadratet indikerer at dette er noe av det man bør ta tak i i områdesatsingen. Dette er noe man ikke er helt tilfreds med i dag og som har en relativt stor vekt for folks oppfatning av totalattraktiviteten til Olsvik.

I kvadrat III finner vi ytterligere tre forhold. Det gjelder hvor lett det er å få oversikt over fritidstilbud, og hvor lett det er å være syklist og å parkere. Dette er som forklart over forhold som vil ha liten effekt på totalattraktiviteten, selv om man ikke er fullt ut fornøyd med dem. Det er derfor ikke det som først bør prioriteres i forbedringsarbeidet.

I kvadrat IV finner vi tilgjengelighet til parker og grøntområder, godt helsetilbud, at det er lett å være fotgjenger, godt skoletilbud og trygge skoleveier, godt vedlikeholdt, og godt handelstilbud. Dette er altså forhold man er over snittet fornøyd med, men som ikke påvirker totalattraktiviteten i nevneverdig grad. Man skulle gjerne tro at helsetilbudet hadde større effekt på totalattraktiviteten, men det at det ikke har det skyldes nok at Olsvik er del av en by der helsetilbudet er godt utbygd om enn ikke akkurat i bydelen. Lett tilkomst til og fra bydelen og gode bussforbindelser, gjør at dette ikke er noe problem for innbyggerne, og at man derfor ikke ser helsetilbudet i bydelen som noe avgjørende for trivsel eller attraktivitet. Det samme kan kanskje i noen grad sies om parker og grøntområder og om handelstilbudet. Selv om dette ble nevnt som viktig for egen trivsel når vi spør direkte, viser regresjonsanalysen at dette ikke har særlig effekt på hvordan man vurderer bydelens attraktivitet.

1.4. Inntrykk av Loddefjord sentrum

Siden Olsvik ikke har noe eget definert sentrumsområde, stilte vi videre et spørsmål knyttet til bruk av Loddefjord sentrum, som er det nærmeste større sentrumsområdet for innbyggerne i Olsvik. Det er også definert som bydelssentrum kommuneplanens arealdel.

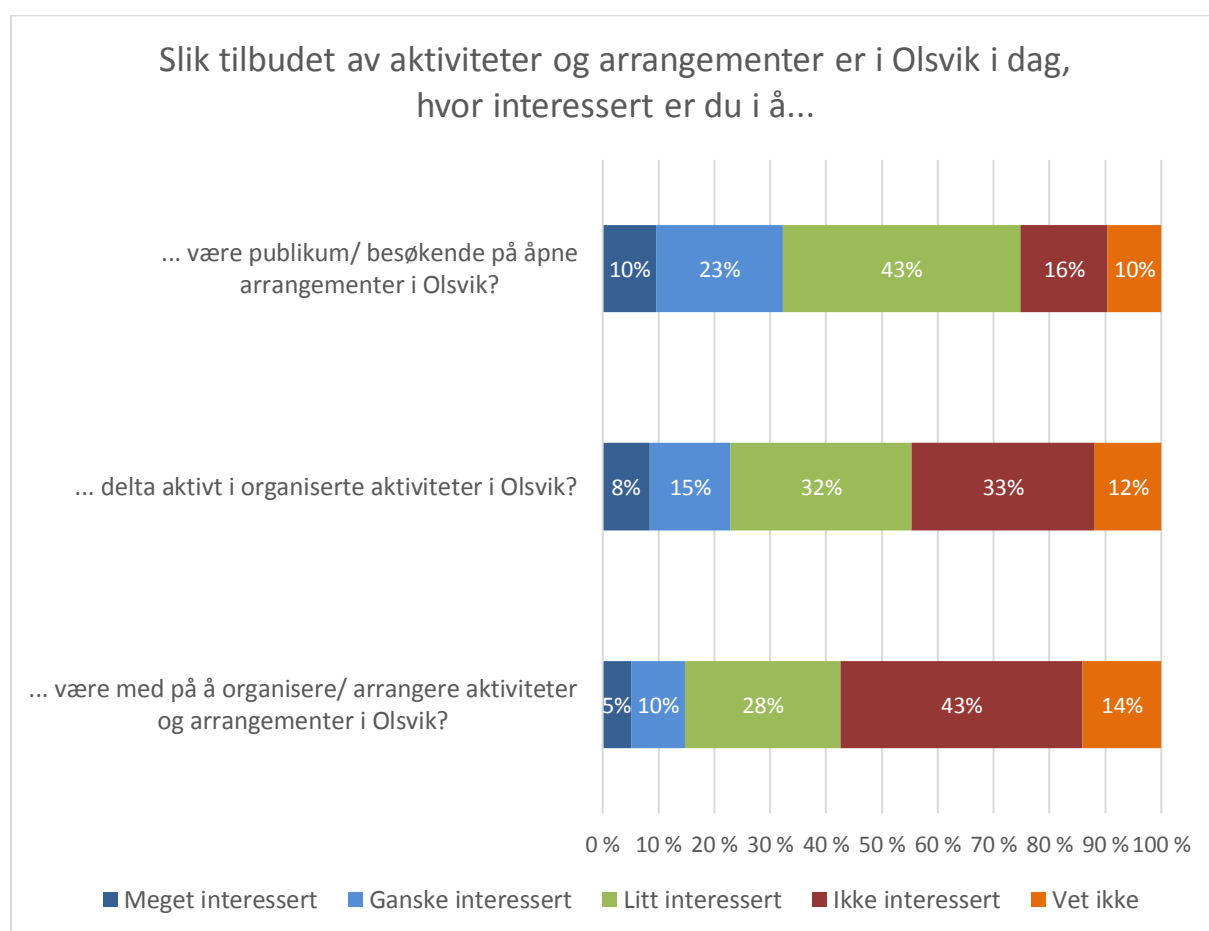
Innbyggerne i Olsvik bruker Loddefjord sentrum mye. Hele 50 % er helt enige i at de besøker Loddefjord sentrum ofte, mens ytterligere 32 % er delvis enige. Inntrykket til innbyggerne i Olsvik er at Loddefjord sentrum har et godt utvalg av tilbud til alle aldersgrupper. 83 % er enige i dette. Noe færre er enige i at de liker seg godt i Loddefjord sentrum, men likevel er det 67 % som er helt eller delvis enig i dette. Noe færre som er enige i at Loddefjord sentrum er et levende sted hvor det skjer mye, men også for dette utsagnet svarer flertallet (63 %) at de er helt eller delvis enige. Man er imidlertid noe mer skeptisk når det gjelder om Loddefjord sentrum har gode og trygge uteområder. Her er andelen som er helt eller delvis enige 48 %. Det er imidlertid bare 22 % som er helt eller delvis uenig i dette, og for de øvrige utsagnene er det disse andelene marginale.

Loddefjord sentrum blir i tilnærmet like stor grad besøkt ofte av eldre som yngre, noe som underbygger den brede enigheten om at Loddefjord har et godt utvalg av tilbud for alle aldersgrupper. Det er da også ganske høye andeler som er enige i at de liker seg godt i Loddefjord sentrum i alle aldersgrupper. Andelen som liker seg i Loddefjord sentrum øker varierer fra 61 % blant 30-44 åringene til 71 % blant de over 60 år. Påstanden om at stedet har et godt utvalg av tilbud for alle aldersgrupper støttes av 84 % av de unge og 83 % av de over 60 år. Det samme bildet finner vi for de to siste utsagnene, ved at enigheten er ganske lik i alle aldersgrupper.

2. Bruk av nærmiljøet

I tillegg til vurderingene av Olsvik innledningsvis, hadde vi noen spørsmål for å kartlegge bruk av noen tilbud i bydelen. Vi ønsket her å avdekke motivasjonen for engasjement, noe som kan være viktig for den videre satsningen i bydelen. Merk at vi her tar utgangspunkt i hvordan tilbudet er i dag. Interessen som er målt er altså basert på dagens tilstand.

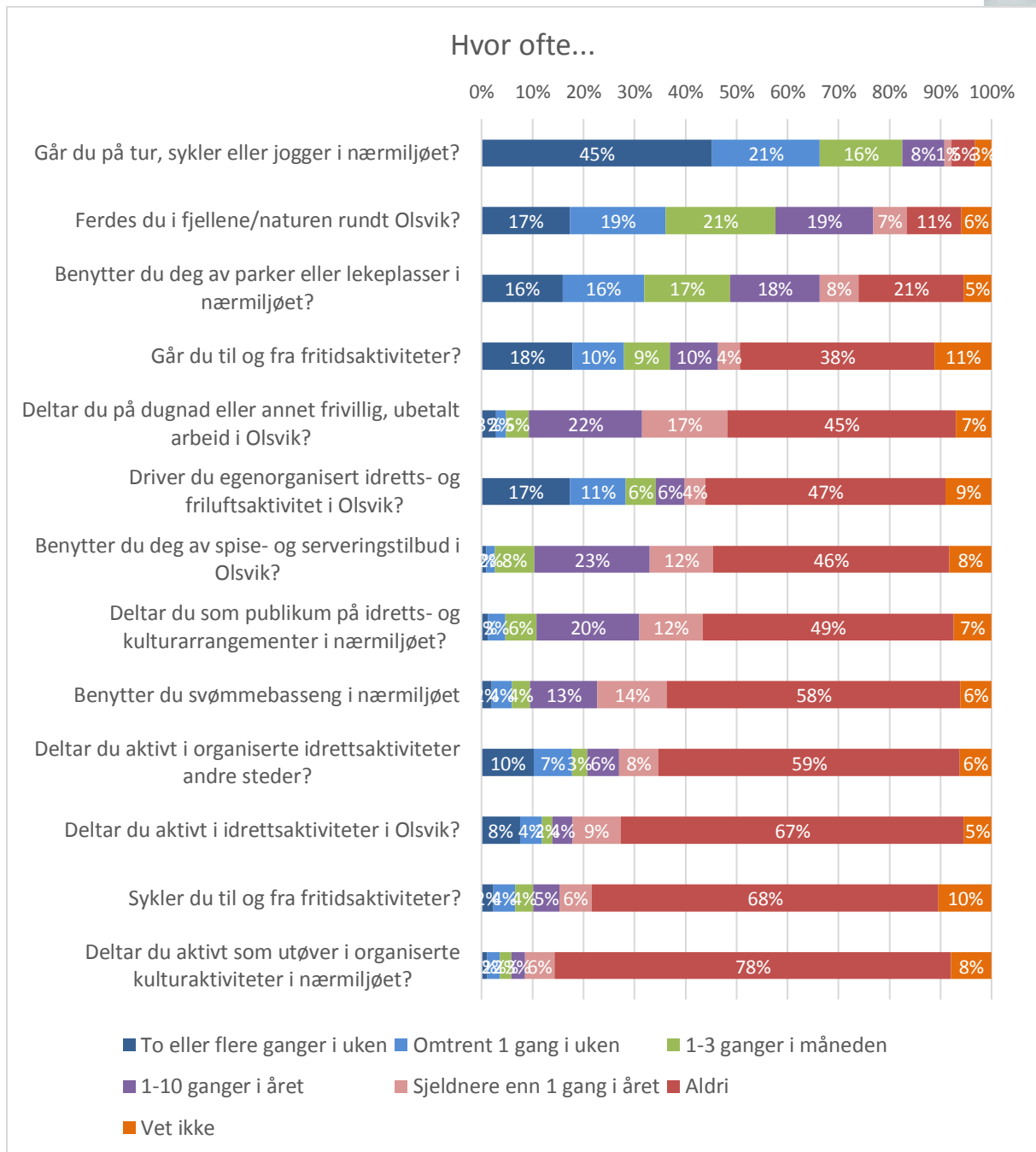
2.1. Interesse for å delta

Som vi så når vi spurte om hvilke forhold som er viktige for egen trivsel, er det først og fremst den noe mer uforpliktende å være publikum på arrangementer i Olsvik det er størst interesse for. Til sammen 33 % sier de er interessert i dette. Denne andelen synker til 23 % når vi spør om interesse for å delta i organiserte aktiviteter, og videre til 15 % når vi spør om å være med å organisere/arrangere aktiviteter og arrangement i bydelen. For alle tre aktivitetene er det derimot ganske mange som svarer at de er litt interessert (mellom 28 og 43 %).

Generelt er interessen for å delta lavest blant de unge, og størst blant de mellom 30-44 år og 45-59 år, før den avtar igjen blant de over 60 år. Den lave interessen for å delta blant de unge, antar vi kan knyttes til at vi spør om deltakelse knyttet til Olsvik. Det kan være sannsynlig at disse deltar mer på aktiviteter utenom bydelen istedenfor.

2.2. Faktisk deltakelse i ulike aktiviteter

Det er som vi ser store forskjeller på hvor ofte man deltar på ulike aktiviteter. Dette vil for flere av dem være naturlig, siden enkelte av dem ikke arrangeres særlig ofte, mens andre er egenaktivitet som kan utøves så ofte man vil. Det er da heller ikke uventet at det som klart flest deltar på ukentlig er å gå, sykle eller jogge. Her svarer 45 % at de gjør dette to eller flere ganger i uken, mens ytterligere 21 % gjør det minst en gang i uken. Videre er det å ferdes i fjellene/naturen noe som over halvparten av innbyggerne gjør i allefall månedlig. Derimot er det bare 5 % som deltar aktivt som utøver i organiserte kulturaktiviteter på månedlig basis, noe som nok gjenspeiler hvor ofte det arrangeres tilstelninger man kan være utøver på. Det er imidlertid 14 % som deltar som utøver på kulturaktiviteter minst en gang i året.

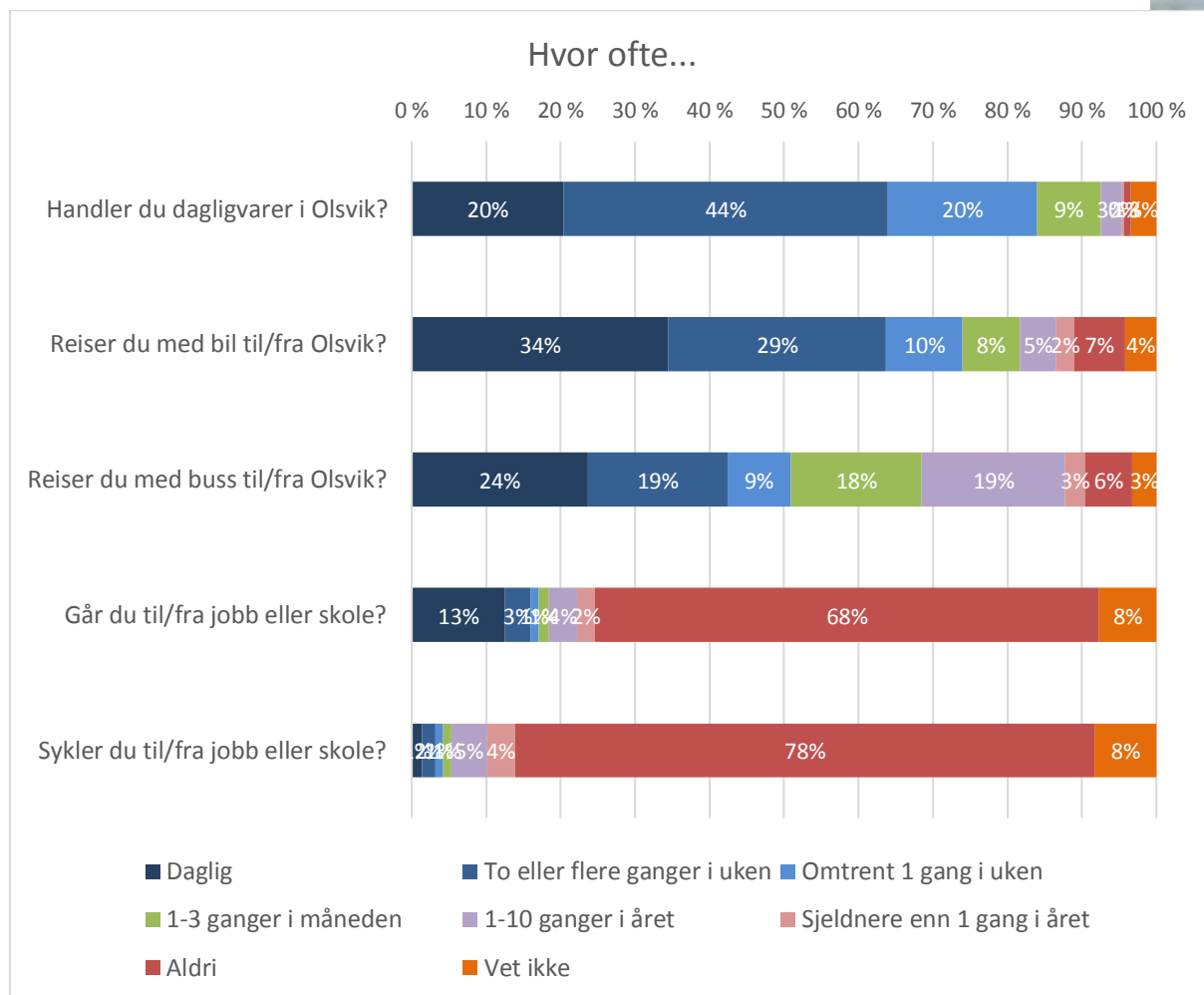

Som det fremgår av figuren er det på mange av aktivitetene vi spurte om ganske store andeler som svarer at de aldri deltar på dette. Disse andelene varierer fra 5 % som aldri går på tur, sykler eller jogger, til 78 % som aldri deltar aktivt som utøver i organiserte kulturaktiviteter i bydelen.

Ser vi nærmere på de som svarer at de deltar på en eller flere aktiviteter, finner vi at omtrent alle deltar på minst en av aktivitetene vi har spurt om, selv om det kun er sjeldnere enn en gang i året. 4 % deltar kun på en av aktivitetene, mens ytterligere 14 % deltar på 2-3 av dem. I snitt deltar man på 6 av aktivitetene i større eller mindre grad. 13 % deltar på 10-12 av aktivitetene, mens ingen svarer at de deltar på alle. Aldersmessig er det blant de over 60 år at man deltar på færrest aktiviteter, mens det er blant de som er i aldersgruppene 30-44 år og 45-59 år vi finner de som deltar på flest aktiviteter. Blant de unge er antall aktiviteter man deltar på færre igjen, om enn litt flere enn blant de over 60 år.

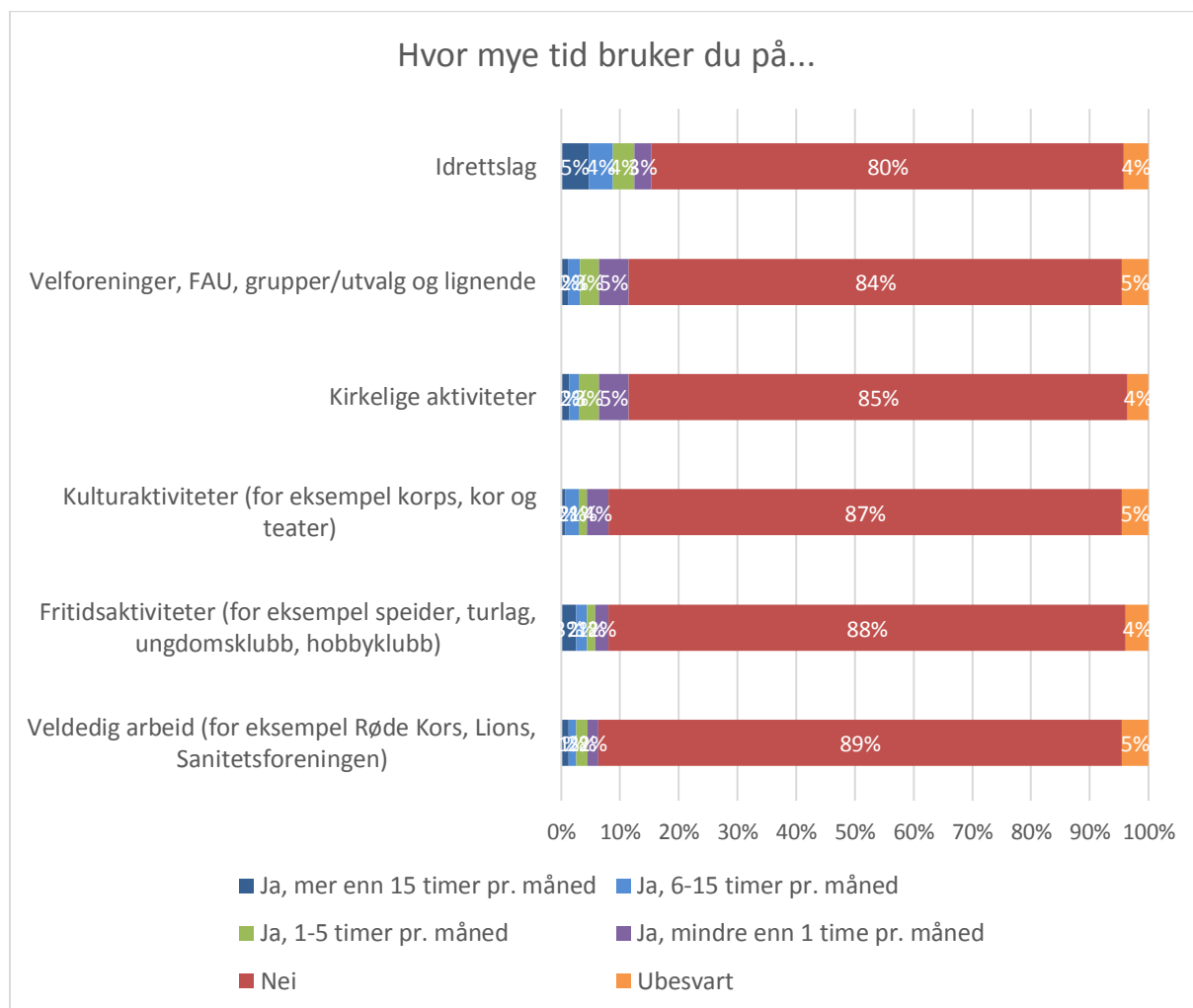
I tillegg til de aktivitetene over, stilte vi også tilsvarende spørsmål om hvor ofte man utførte mer dagligdagse aktiviteter.

Ser vi på andelene som svarer daglig eller to eller flere ganger i uken, er det handling av dagligvarer som flest oppgir at de foretar seg i Olsvik. 66 % svarer at de handler daglig eller flere ganger i uken i Olsvik. Tilsvarende svarer 63 % at de reiser til/fra Olsvik med bil daglig eller flere ganger i uken, mens 43 % gjør det samme med buss. Bare 3 % sykler til/fra skole eller arbeid flere ganger i uken, mens 16 % oppgir at de går til/fra skole og arbeid flere ganger i uken.

2.3. Aktivitet i lag, foreninger og organisasjoner

Videre spurte vi om hvor aktive innbyggerne er i ulike lokale lag, foreninger eller organisasjoner i Olsvik.

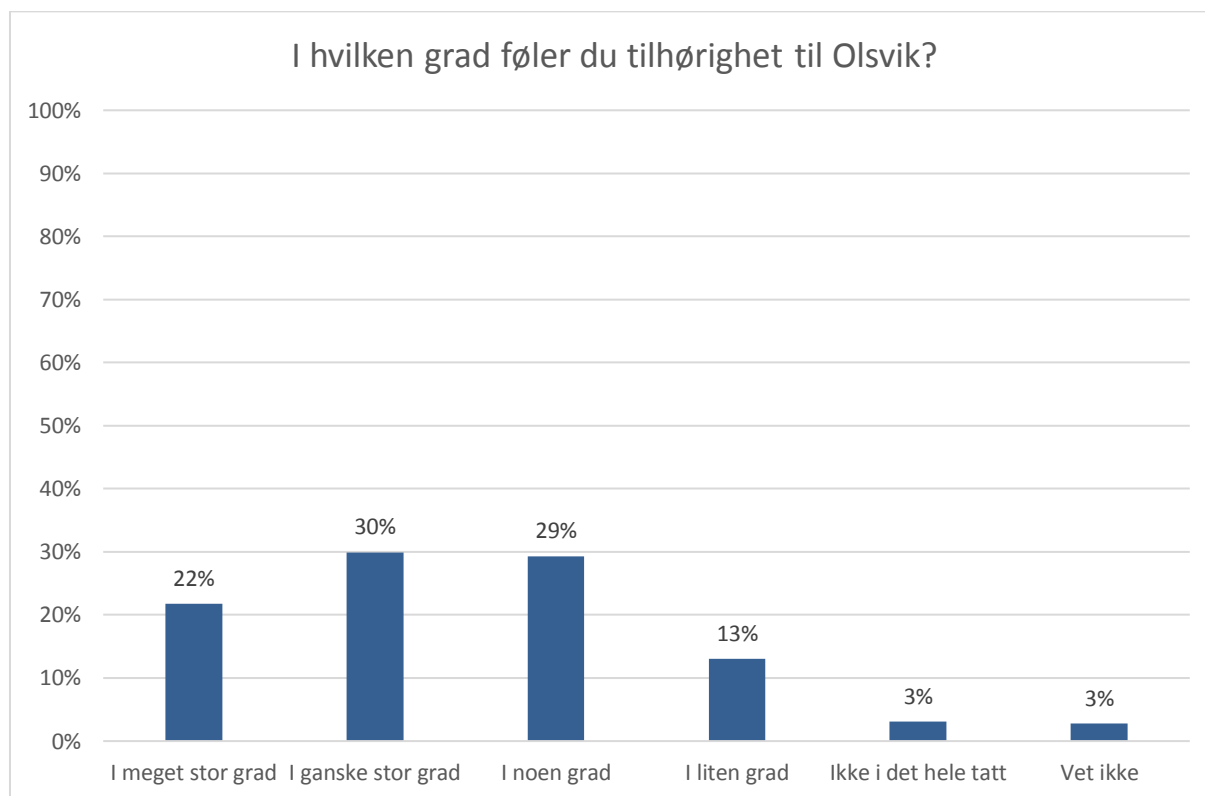
Dette gir et bilde av aktivitet i bydelen. Det kan naturligvis være at en deltar i lag og organisasjoner i andre bydeler i Bergen. Ser vi på andelene som deltar totalt sett i de ulike typer lag og organisasjoner, finner vi at flest deltar i idrettslag (16 %). Deretter kommer deltakelse i velforeninger, FAU og ulike grupper og utvalg som 11 % deltar i. Lavest deltakelse finner vi når det gjelder veldedig arbeid (6 %), kulturaktiviteter (8 %) og kulturaktiviteter (8 %). 11 % deltar på kirkelige aktiviteter i Olsvik.

Til sammen 71 % er ikke aktive i noen av de typer lag, organisasjoner, og foreninger i Olsvik vi har spurt om, mens 29 % er med i en eller flere. Blant de som er med er det ikke uvanlig at man er med i flere. Knapt halvparten av de som er aktive i en eller annen form for organisasjonsarbeid er med i 2 eller flere. Disse utgjør således 13 % av innbyggerne i Olsvik. Også her ser vi en viss tendens til at det er blant innbyggerne mellom 30-59 år man finner de mest aktive, mens aktiviteten er noe lavere blant de unge og de eldre.

3. Tilhørighet

Å kjenne tilhørighet til stedet man bor på er på mange måter viktig for å trives. Her er det mange ting som spiller inn, og vi har derfor stilt spørsmål om tilhørighet generelt til bydelen, samt hvor mange man har god kontakt med i nærmiljøet og hvilke kontaktpunkter eller arenaer som er viktige for tilhørigheten man har til Olsvik.

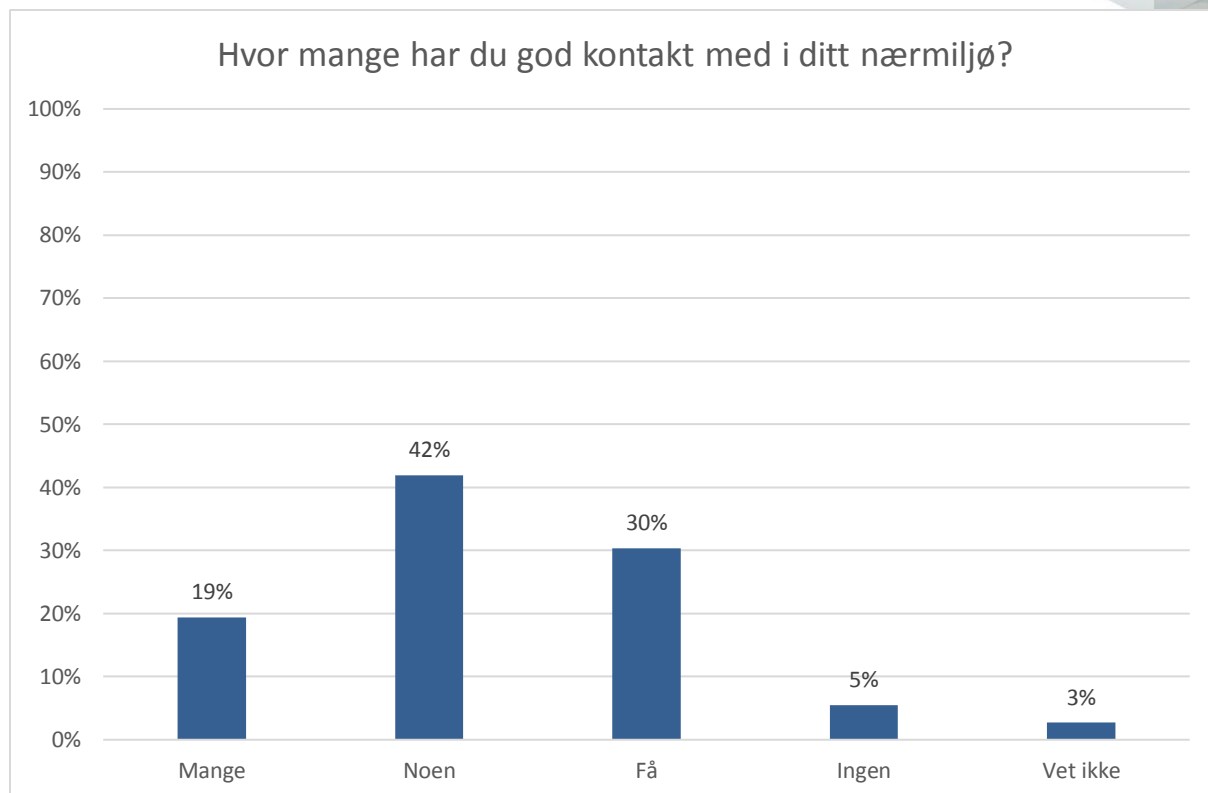
3.1. Grad av tilhørighet

22 % av innbyggerne i Olsvik føler at de i meget stor grad har tilhørighet til bydelen. Tar vi med de som svarer i ganske stor grad, kan vi si at flertallet (52 %) i relativt stor grad føler tilhørighet til Olsvik. Det er få som ikke føler noe særlig tilhørighet til bydelen. 3 % føler ingen tilhørighet, mens ytterligere 13 % føler i liten grad tilhørighet.

Ikke uventet spiller botid sterkt inn på i hvilken grad man føler tilhørighet til bydelen. Blant de med kort botid er det 29 % som har meget eller ganske stor tilhørighet, mens denne andelen øker jevnt til 70 % blant de som har bodd der mer enn 20 år.

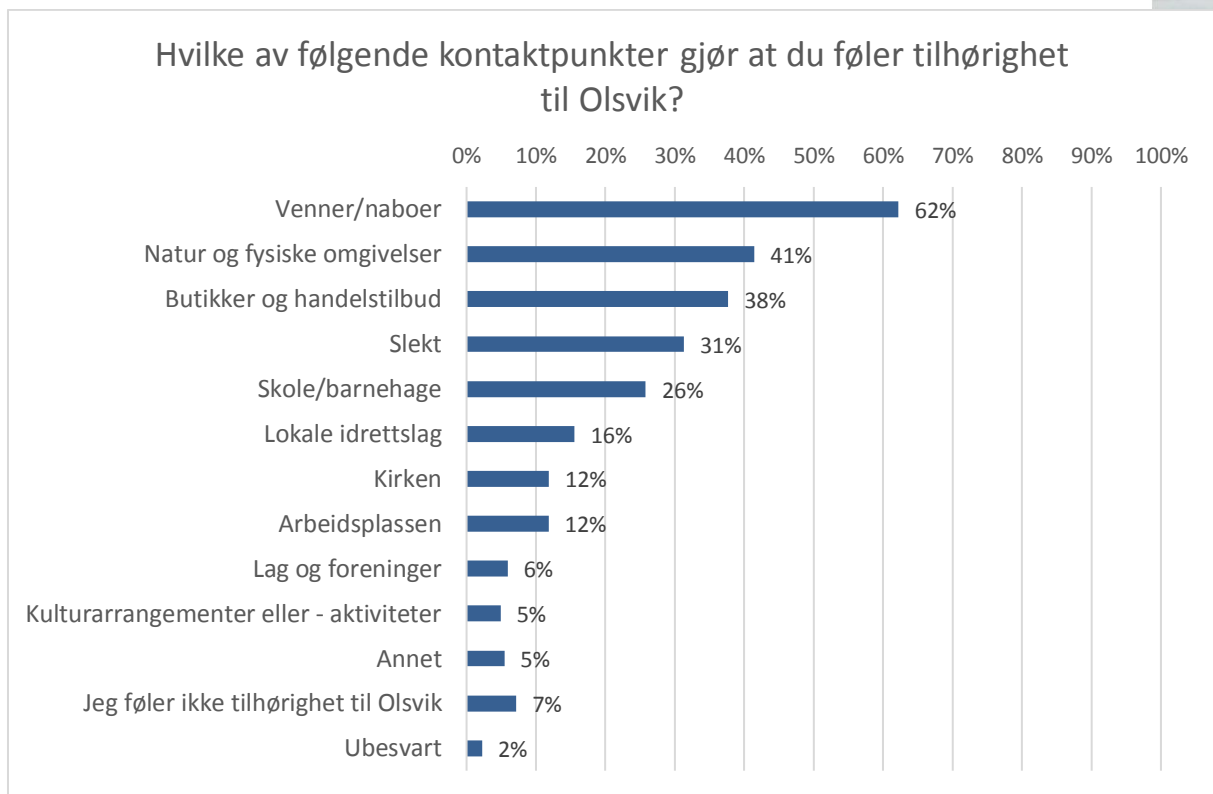
Selv om botid i antall år er korrelert med alder, er det likevel interessant å se dette i lys av aldersgruppene. Spesielt interessant er det å se på de unge sammenlignet med de eldre aldersgruppene. Vi finner her at 48 % av de i alderen 15-29 år har stor grad av tilhørighet (meget eller ganske). Langt færre i denne aldersgruppen har liten eller ingen tilhørighet (20 %). Blant 30-44 åringene er det 46 % som har stor tilhørighet, mens det blant 45-59 åringene er 66 % som har stor tilhørighet. Denne andelen synker imidlertid til 55 % blant de over 60 år.

Å ha folk en har god kontakt med er viktig både for egen trivsel og tilhørighet til nærmiljøet. 19 % av innbyggerne oppgir at de har mange de har god kontakt med, mens ytterligere 42 % har god kontakt med noen. Det er altså et mindretall på 35 % som kun har kontakt med få eller ingen. Ikke uventet er det en sammenheng mellom hvor lenge man har bodd i bydelen og hvor mange man har god kontakt med. Her er svarer 43 % av de som har bodd der i 0-3 år at de har mange eller noen de har god kontakt med, mens denne andelen øker til 75 % blant de som har bodd der mer enn 20 år

Det synes å være en ganske sterk sammenheng mellom hvor mange man har god kontakt med i nærmiljøet og graden av tilhørighet. 87 % av dem som har god kontakt med mange føler også i stor grad tilhørighet til bydelen, mens 61 % av dem som har kontakt med noen svarer det samme. Derimot er disse andelene bare 30 % blant de som har god kontakt med få, og 7 % blant de som ikke har god kontakt med noen. Blant de sistnevnte føler 58 % liten eller ingen tilhørighet til bydelen, mens 29 % av de som har kontakt med få føler tilsvarende lav tilhørighet. Dette viser at menneskelig kontakt er en viktig for hvor sterk tilhørighet man føler til bydelen.

3.2. Tilhørighetsskapende kontaktpunkter og arenaer

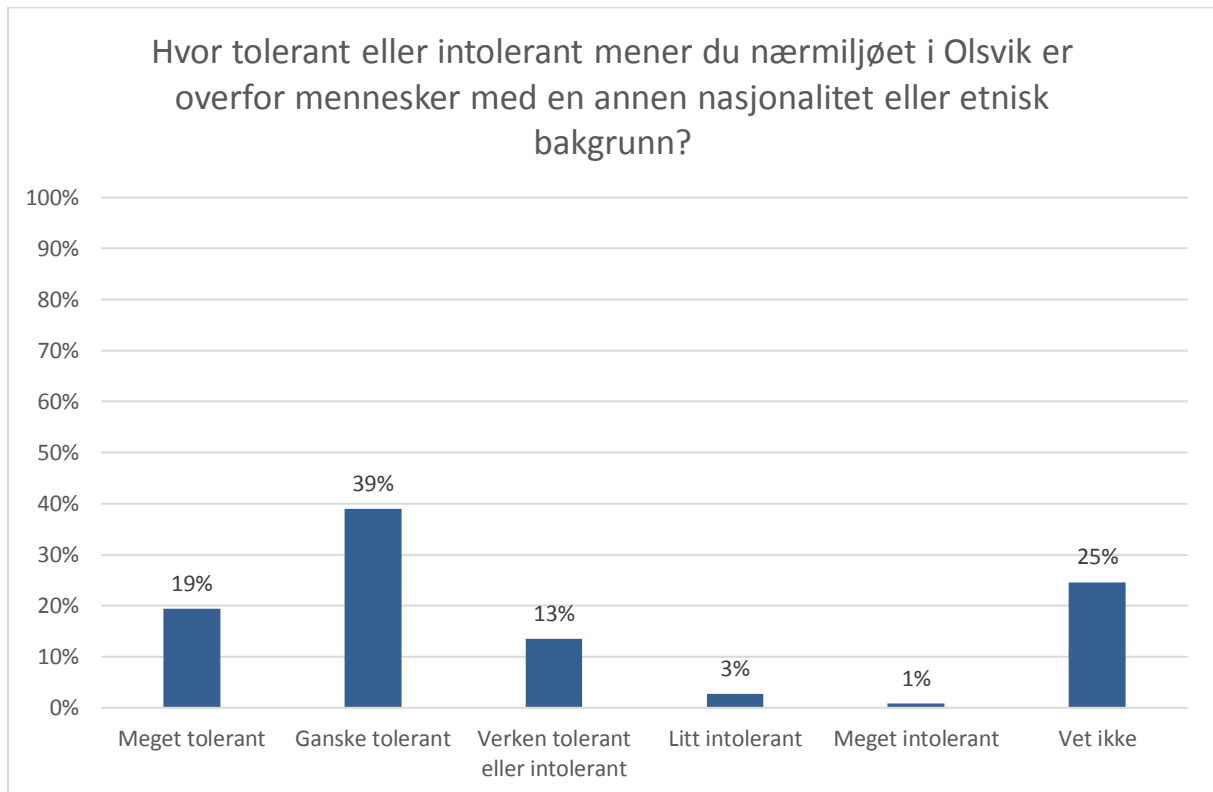

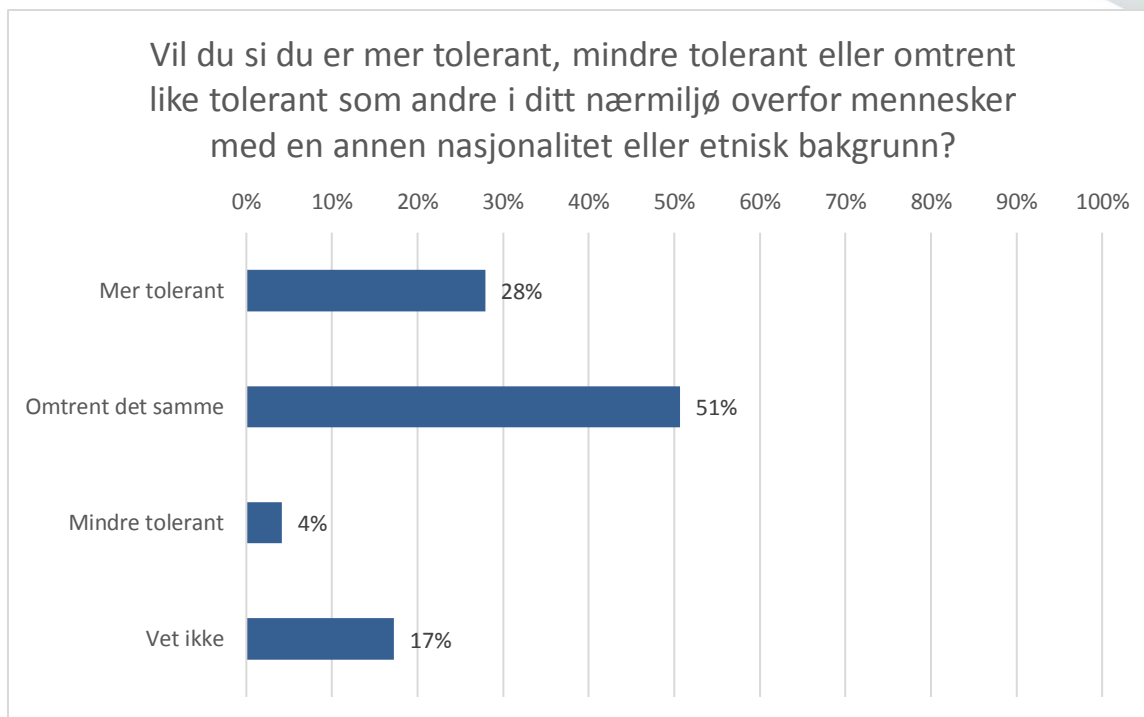
At kontakt med menneskene man har rundt seg er viktig for tilhørigheten til bydelen, blir bekreftet når vi spør hvilke kontaktpunkter som gjør at en føler tilhørighet til Olsvik. Det viktigste kontaktpunktet for tilhørighetsfølelsen er som vi ser kontakten med venner og naboer (62 %). Også 31 % nevner her slekt. At denne andelen er lavere skyldes nok at det forutsetter at en har slekt i bydelen. De mer fysiske kontaktpunktene som butikker og natur og fysiske omgivelser, er også viktige for mange (henholdsvis 38 og 41 %), mens skole og barnehager blir nevnt av 26 %. Dette er i første rekke viktig for de som enten går på skole eller har barn i skole eller barnehage. Blant de som har barn er skole og barnehagen det nest viktigste kontaktpunktet etter venner/naboer.

4. Toleranse

Vi stilte så noen spørsmål om toleranse. Vi ba innbyggerne svare på hvordan de oppfattet innbyggerne i bydelens toleranse overfor mennesker med annen nasjonalitet/etnisk bakgrunn og overfor mennesker fra andre deler av Norge. På samme måten spurte vi om de anså seg selv som mer eller mindre tolerant overfor disse gruppene enn andre i sitt nærmiljø.

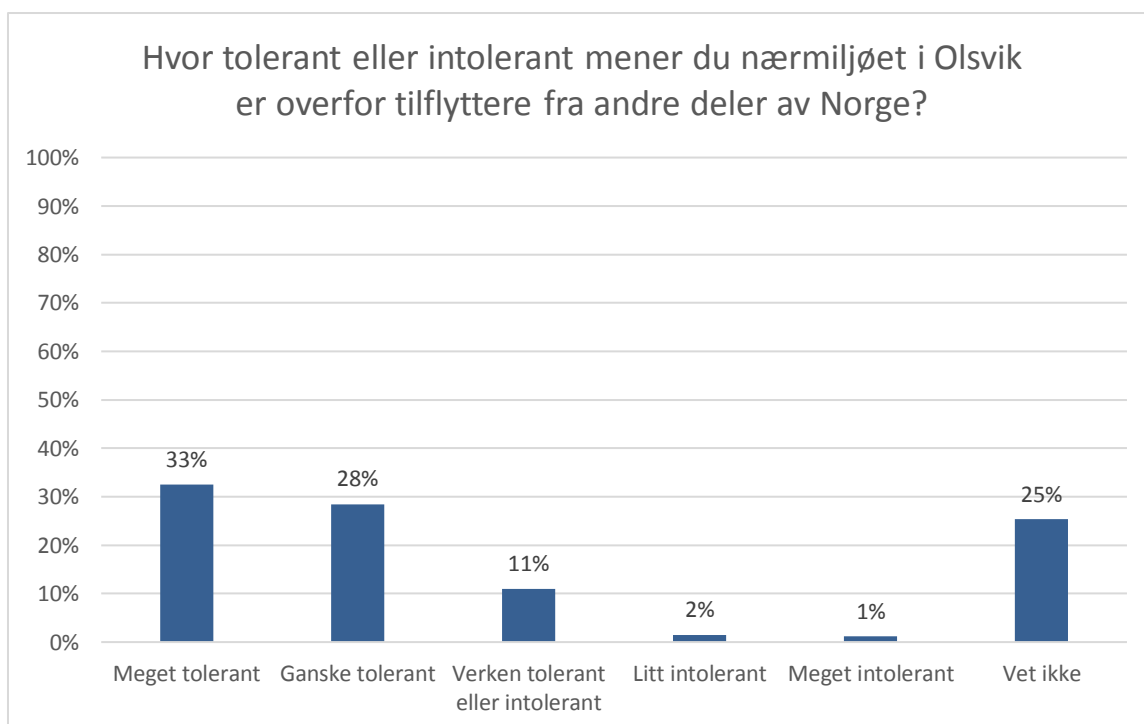
4.1. Toleranse overfor mennesker med annen nasjonalitet/etnisk bakgrunn

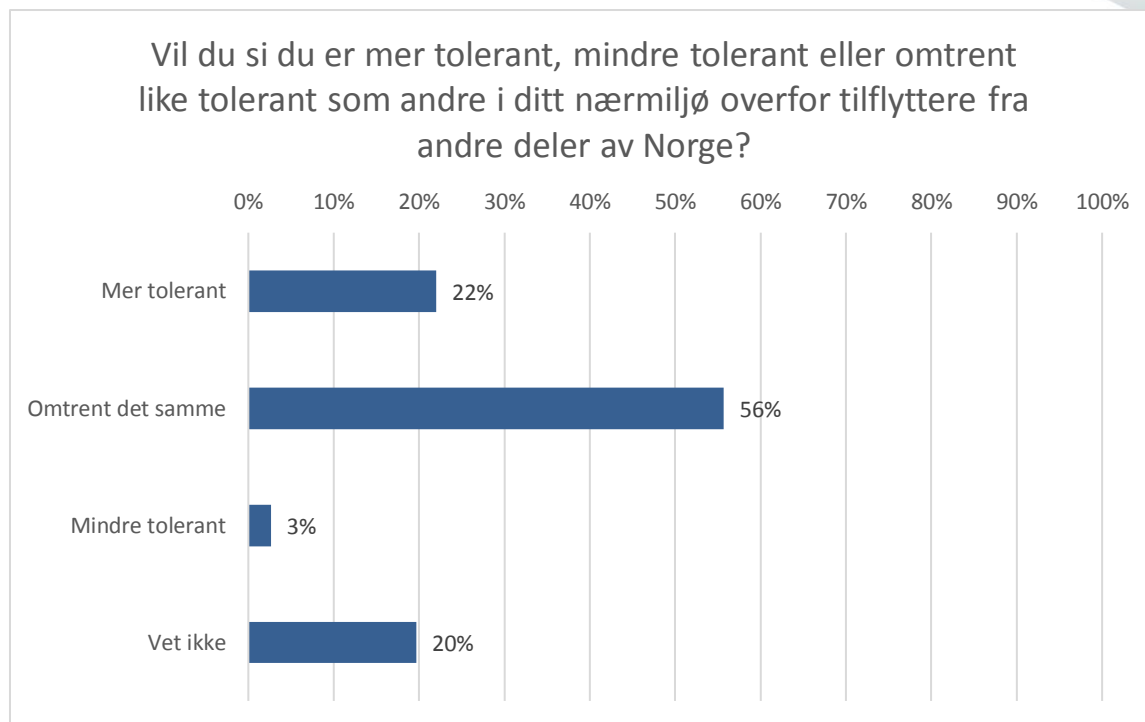

Alt i alt oppfatter innbyggerne i Olsvik at nærmiljøet de bor i er tolerante overfor mennesker med annen nasjonalitet eller etnisk bakgrunn. Til sammen 58 % mener nærmiljøet er meget eller ganske tolerant mot denne gruppen, mens bare 5 % mener det er litt eller meget intolerant. For egen del er det bare 4 % som mener de selv er mindre tolerante enn andre i nærmiljøet, mens 28 % mener de er mer tolerante. Flertallet (51 %) vurderer imidlertid seg selv som omtrent like tolerant eller intolerant som andre i nærmiljøet.

4.2. Toleranse overfor tilflyttere fra andre deler av Norge

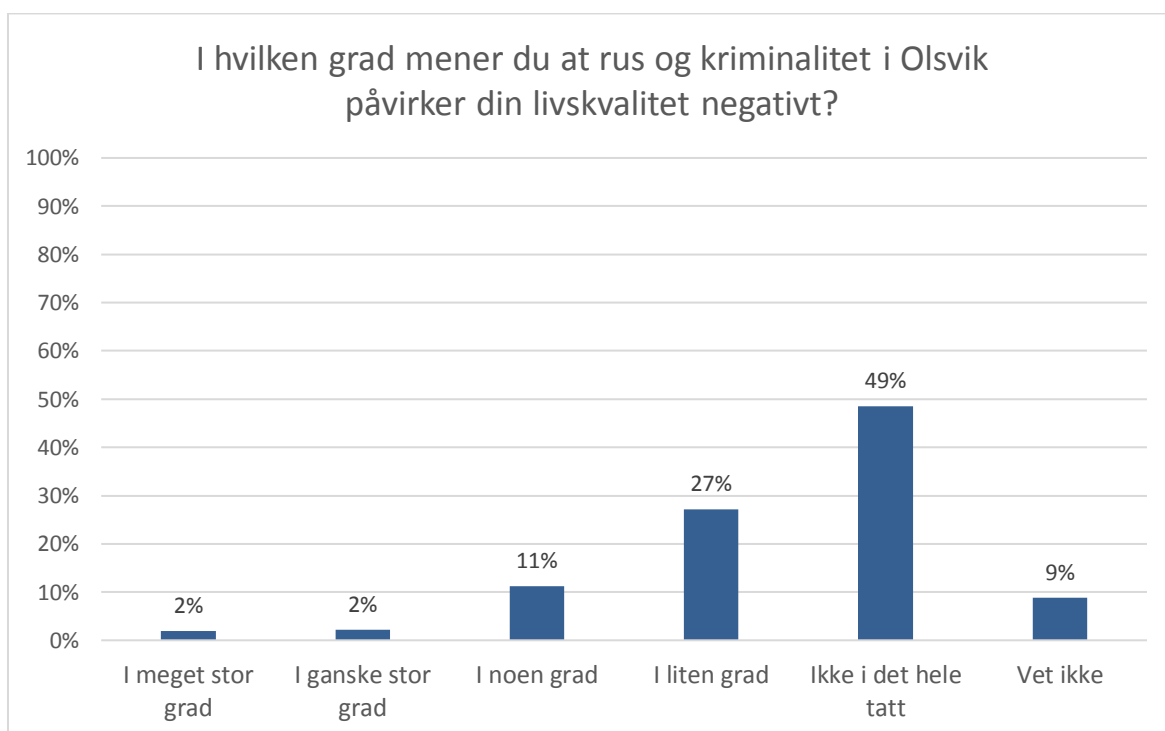
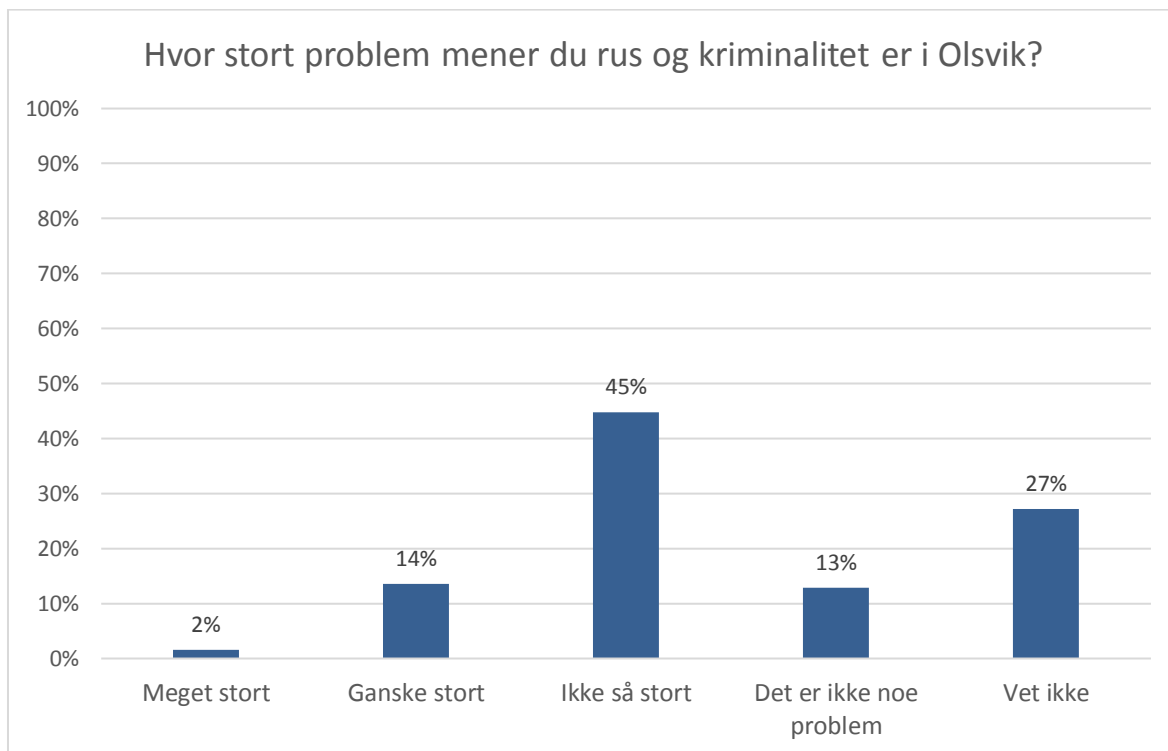

Toleransen overfor innflyttere fra andre deler av Norge er noe høyere enn for folk med annen etnisk bakgrunn. Dette vises først og fremst ved at en større andel (33 %) svarer at nærmiljøet er meget tolerant. Til sammen vurderer 61 % av innbyggerne nærmiljøet til å være meget eller ganske tolerante overfor innflyttere fra andre deler av Norge. Bare 3 % mener nærmiljøet er intolerante overfor denne gruppen. Også her er det flere som oppfatter seg selv som mer tolerant enn de andre i nærmiljøet (22 %), enn som oppfatter seg som mindre tolerant (3 %). De aller fleste mener imidlertid de er omtrent like tolerante som resten av nærmiljøet (56 %).

5. Rus, kriminalitet, forsøpling og hærverk

Temaene rus og kriminalitet og forsøpling og hærverk, er viktige for både trygghet og trivsel i en bydel. Vi ba derfor innbyggerne vurdere i hvilken grad de oppfattet dette som problem i bydelen og i hvilken grad dette påvirker ens egen livskvalitet negativt.

5.1. Rus og kriminalitet

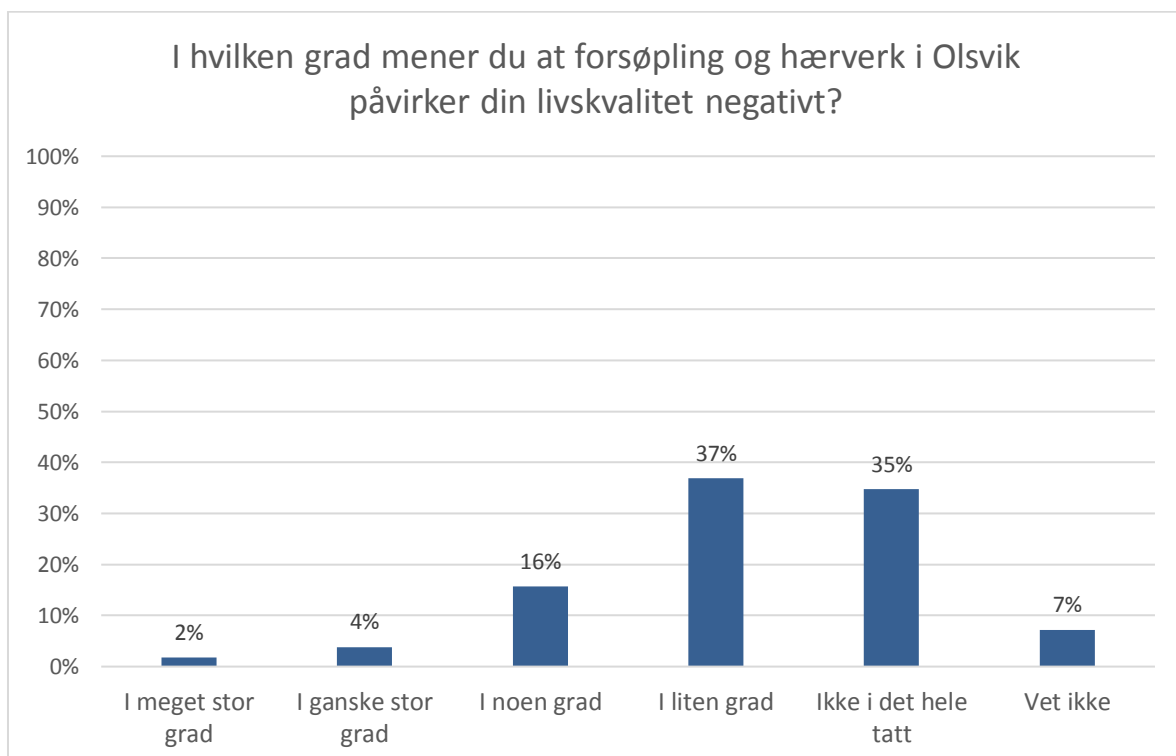
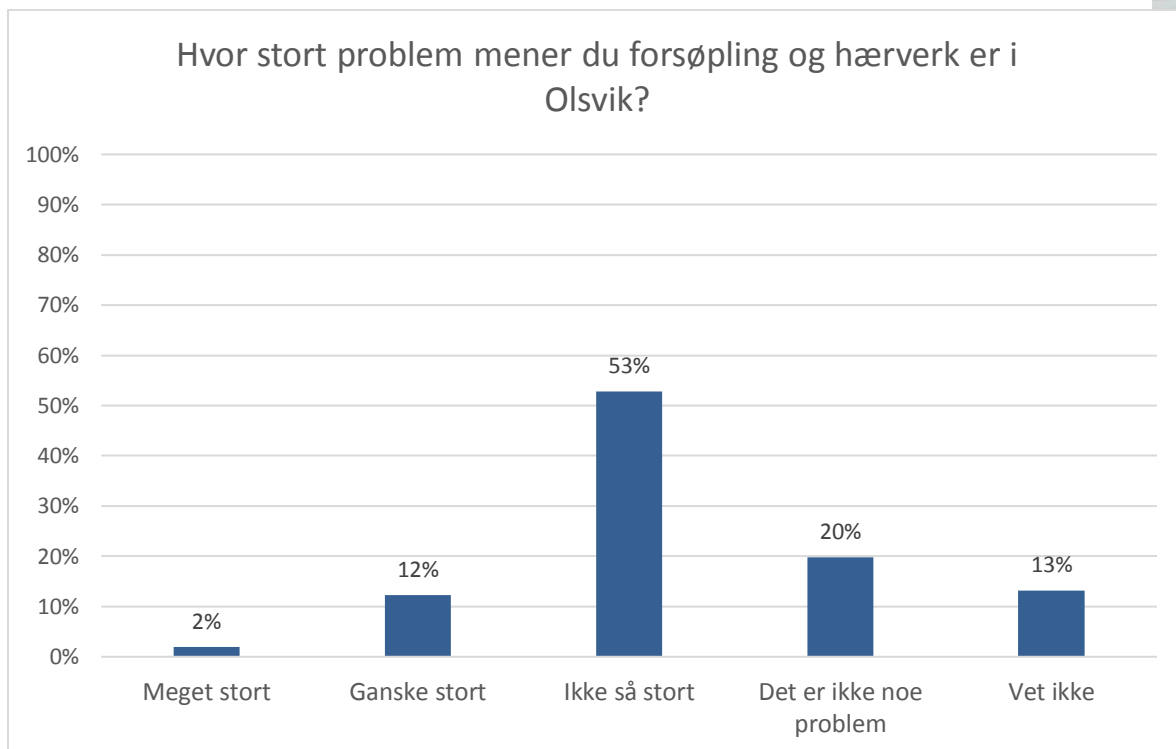

Det er 16 % av innbyggerne i Olsvik som oppfatter rus og kriminalitet som et meget eller ganske stort problem i bydelen. 45 % ser imidlertid på dette som et ikke så stort problem, mens 13 % oppgir at det ikke er noe problem. Vi ser imidlertid at en ganske høy andel (27 %) har svart vet ikke på dette spørsmålet. Dette kan gjerne tolkes i ulike retninger, men det mest nærliggende kan være at man rett og slett ikke kjenner til om det er et problem.

Det er relativt få som mener at rus og kriminalitet har noen negativ påvirkning på egen livskvalitet. 4 % av innbyggerne i undersøkelsen oppgir at dette påvirker dem negativt i meget eller ganske stor grad, mens ytterligere 11 % mener det gjør det i noen grad. En kan altså si at 15 % påvirkes negativt av rus og kriminalitet i bydelen. Sammenlignet med undersøkelsene i Indre Laksevåg og Ytre Arna, er denne andelen betydelig lavere enn i disse bydelene. Flertallet av innbyggerne på 76 % mener imidlertid at rus og kriminalitet i liten eller ingen grad påvirker deres livskvalitet negativt.

5.2. Forsøpling og hærverk

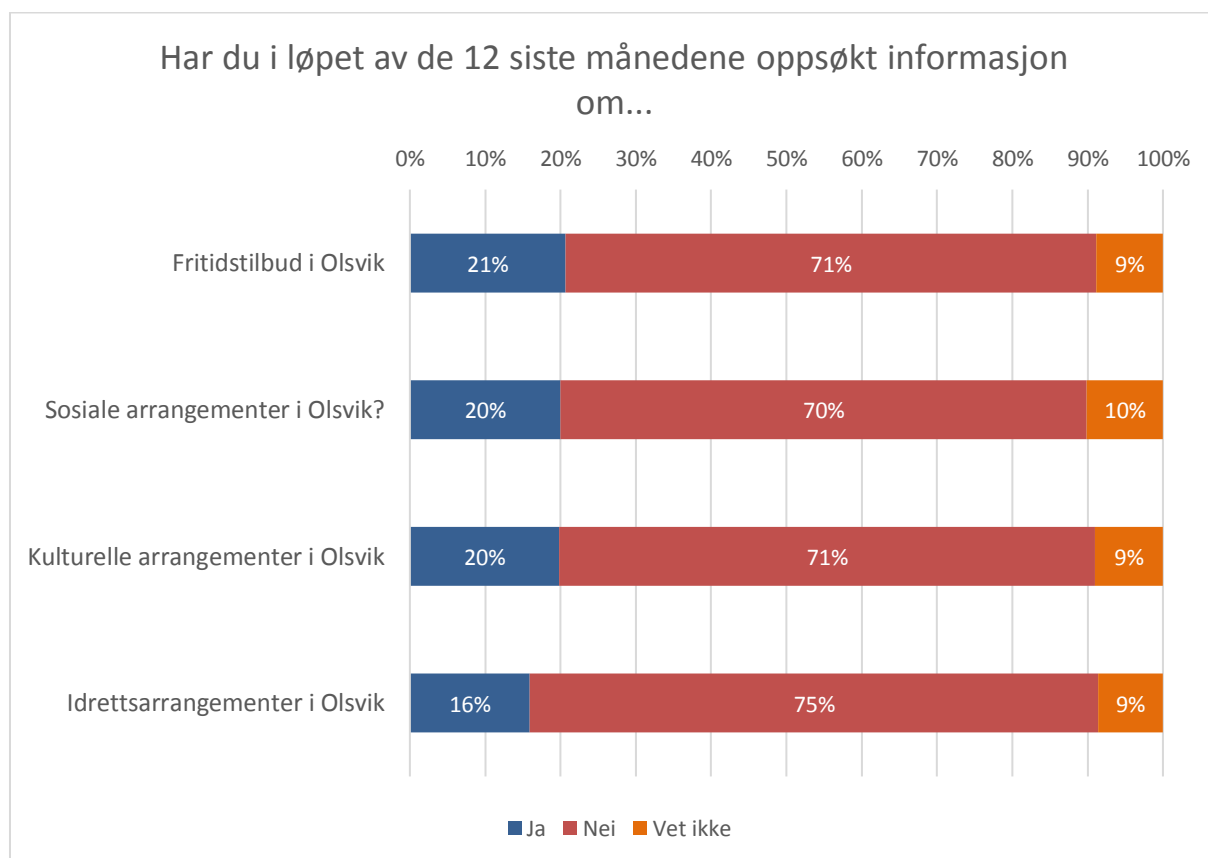
14 % opplever forsøpling og hærverk som et meget eller ganske stort problem i Olsvik, mens 53 % opplever det som ikke noe stort problem og 20 % ikke som et problem i det hele tatt. Her er det 13 % som svarer vet ikke. Dette er også noe som i liten grad påvirker livskvaliteten negativt til innbyggerne. Til sammen 72 % oppgir at det i liten eller ingen grad påvirker livskvaliteten deres, mens 6 % svarer at det påvirker dem i meget eller ganske stor grad. 16 % blir påvirket i noen grad. En kan altså si at 22 % opplever at livskvaliteten deres

forverres på grunn av forsøpling og hærverk. Dette er imidlertid en betydelig lavere andel enn som ble målt i undersøkelsene i Indre Laksevåg og Ytre Arna, og noe lavere enn i Loddefjord. Likevel er dette viktig for dem som blir berørt, og at en såpass stor andel som 22 % blir negativt påvirket av dette, gjør at dette er et problem som en vil tjene på å ta tak i. Både rus, kriminalitet, forsøpling og hærverk er forhold som har betydning for innbyggernes trygghet, trivsel, tilhørighet og fysiske omgivelser.

6. Informasjon om tilbud og tjenester

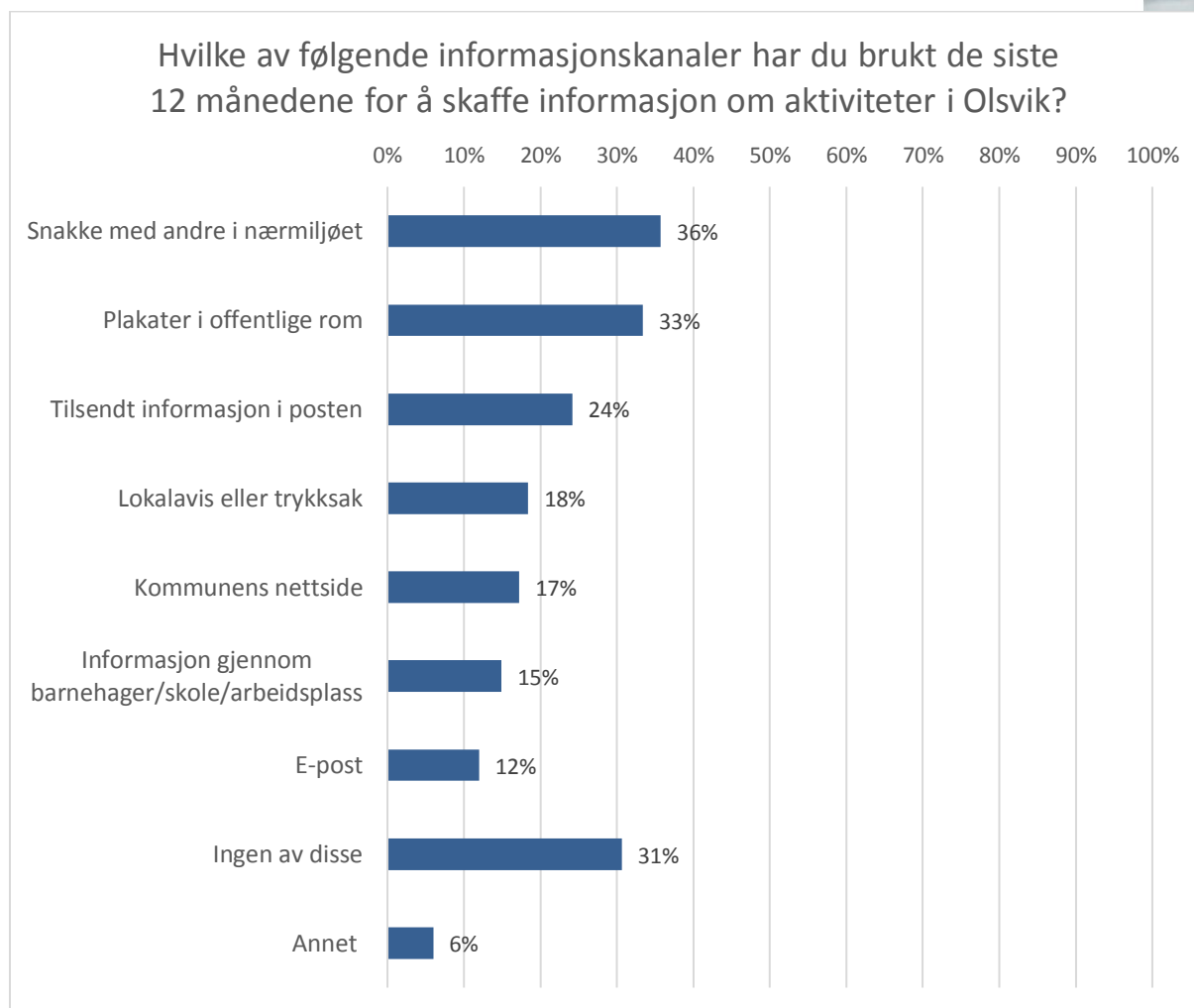
Et annet tema i undersøkelsen var informasjon om ulike tilbud i Olsvik. Vi spurte både om hva man har søkt informasjon om siste år, og hvilke kanaler man har søkt informasjon fra. I tillegg spurte vi hvilke kanaler man foretrekker å bruke når en skal skaffe seg informasjon om ulike aktiviteter og tilbud i bydelen.

6.1. Hva en har søkt informasjon om

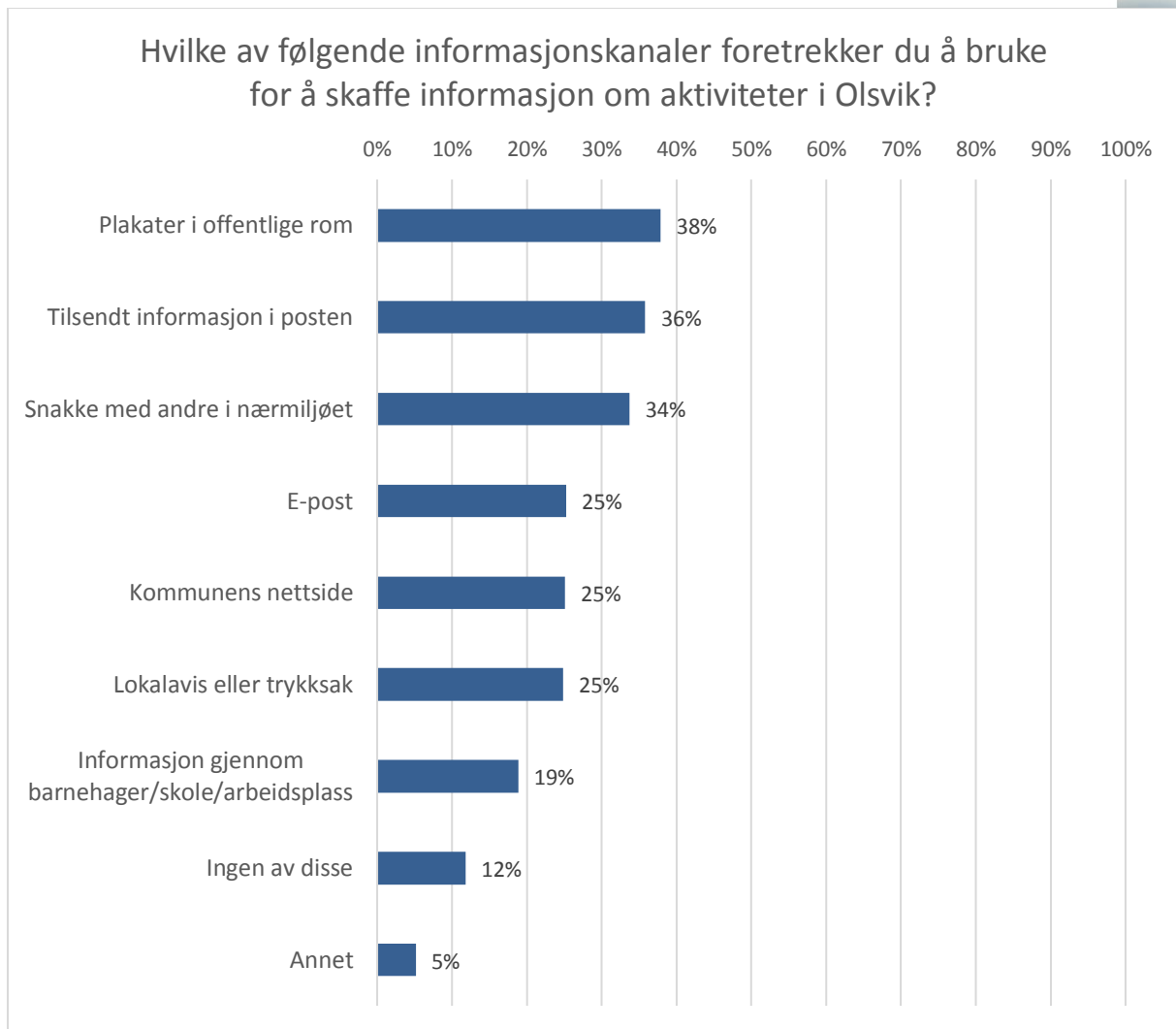
Andelene som har søkt informasjon om de ulike aktivitetene over varierer fra 16 % som har søkt om informasjon om idrettsarrangement i Olsvik, til 21 % som har søkt informasjon om fritidstilbud i Olsvik. Til sammen har 46 % av innbyggerne søkt informasjon på en eller flere av disse aktivitetene siste 12 måneder.

6.2. Bruk av informasjonskanaler

Figuren over viser at flere informasjonskanaler blir benyttet for å søke informasjon om ulike aktiviteter i bydelen. Den viktigste kanalene ser ut til å være det å snakke med andre i nærmiljøet, eller det som man på reklamespråket kaller «word of mouth». 36 % svarer at de har skaffet informasjon om aktiviteter i bydelen på denne måten siste år. Omtrent like viktig er plakater i det offentlige rom. 33 % har fått informasjon på denne måten siste år. Videre har tilsend informasjon i posten vært informasjonskanal for 24 %, mens lokalavis eller trykksak har vært informasjonskanal for 18 %. 6 % har nevnt at de har brukt andre kanaler. Her ba vi dem spesifisere hvilke kanaler det var snakk om. En gjennomgang av disse svarene viser at det i all hovedsak gjelder sosiale medier.

6.3. Foretrukne informasjonskanaler

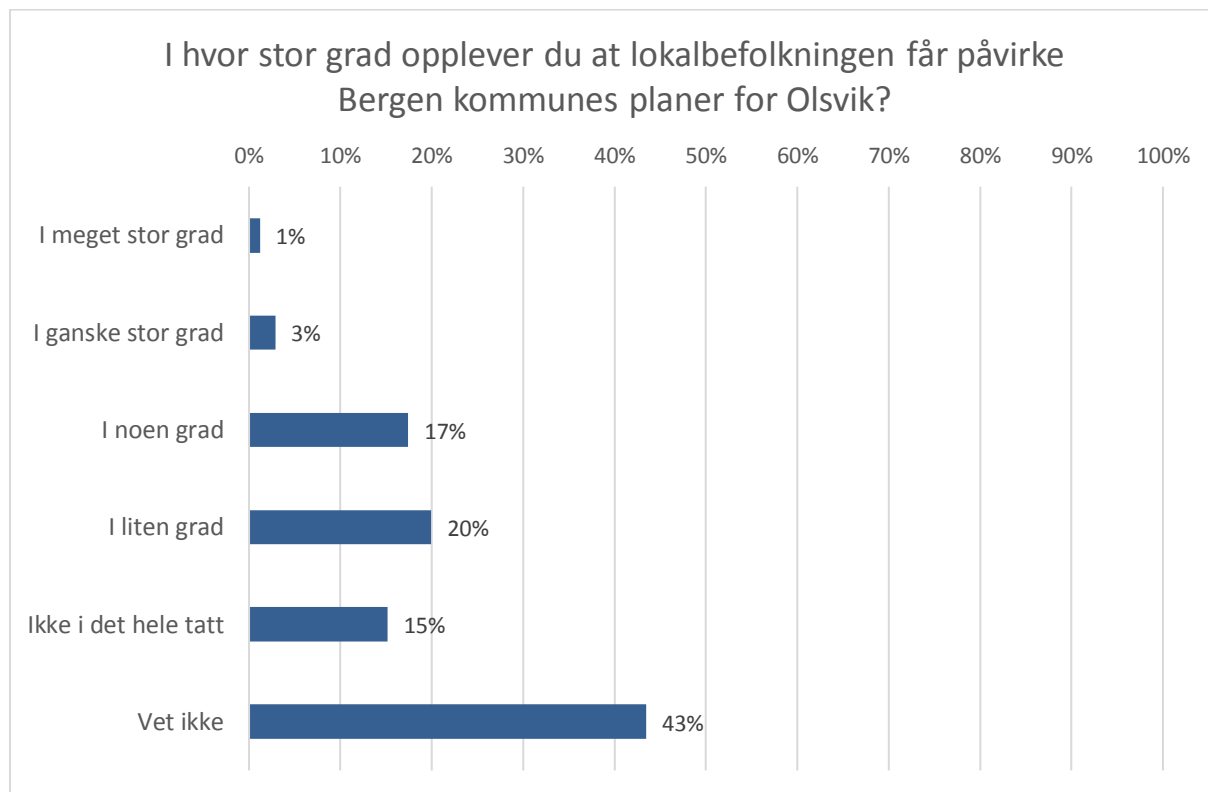
Når vi spør hvilke informasjonskanaler man foretrekker å bruke, er det i noen grad samsvar med det de foretrekker og det man har brukt siste år. Plakater i det offentlige rom og det å få tilsendt informasjon i posten er det som nevnes av flest (henholdsvis 38 og 36 %). Det å snakke med andre i nærmiljøet er også noe 34 % foretrekker. Vi ser at 25 % foretrekker e-post, noe som er en signifikant større andel enn det som siste året har fått informasjon på denne måten. Således kan dette være en effektiv informasjonskanal, dersom det er praktisk mulig. Under annet finner vi også her i all hovedsak sosiale medier som Facebook og lignende.

7. Påvirkning og engasjement

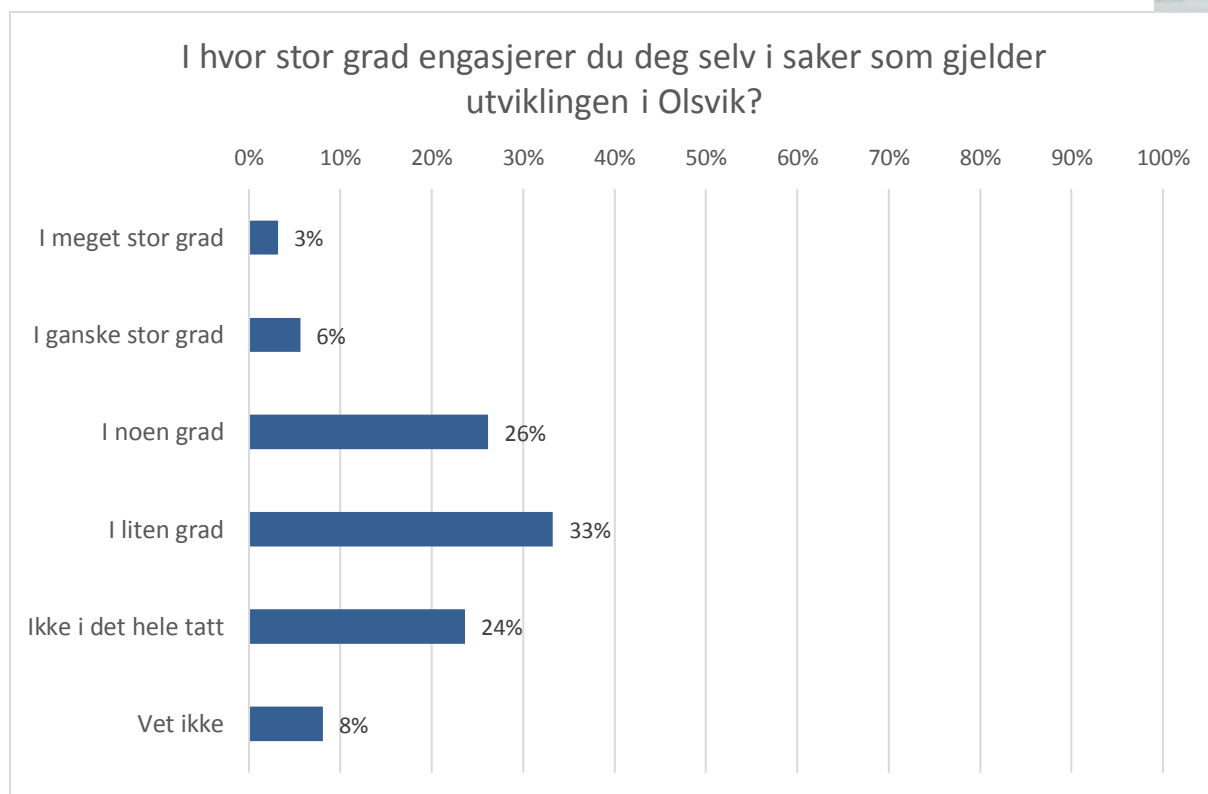
Det siste temaet vi tok opp i denne undersøkelsen gjaldt i hvilken grad man føler at en får påvirke kommunens planer for Olsvik, og i hvilken grad man selv engasjerer seg i utviklingen av bydelen.

7.1. Lokalbefolkningens grad av påvirkning på kommunens planer

Det er ganske få som opplever at befolkningen i Olsvik får påvirke Bergen kommunes planer for bydelen i særlig grad. Bare 4 % mener befolkning får påvirke disse i meget eller ganske stor grad. Riktignok er det ytterligere 17 % som mener man får påvirke i noen grad, men 35 % opplever i liten eller ingen grad at befolkningen i bydelen blir hørt. Så merker vi oss at hele 43 % svarer vet ikke på dette spørsmålet. Dette er mest sannsynlig et uttrykk for at de ikke er så interessert i problemstillingen, eller at de ikke har satt seg inn i hvilke muligheter som foreligger for folk til å påvirke kommunens planer. Det er en relativt klar sammenheng mellom i hvilken grad man selv engasjerer seg i bydelsutviklingen (neste spørsmål), og om en svarer vet ikke på dette spørsmålet. Jo mindre engasjert man selv er, jo oftere svarer man vet ikke på spørsmålet over.

7.2. Eget engasjement

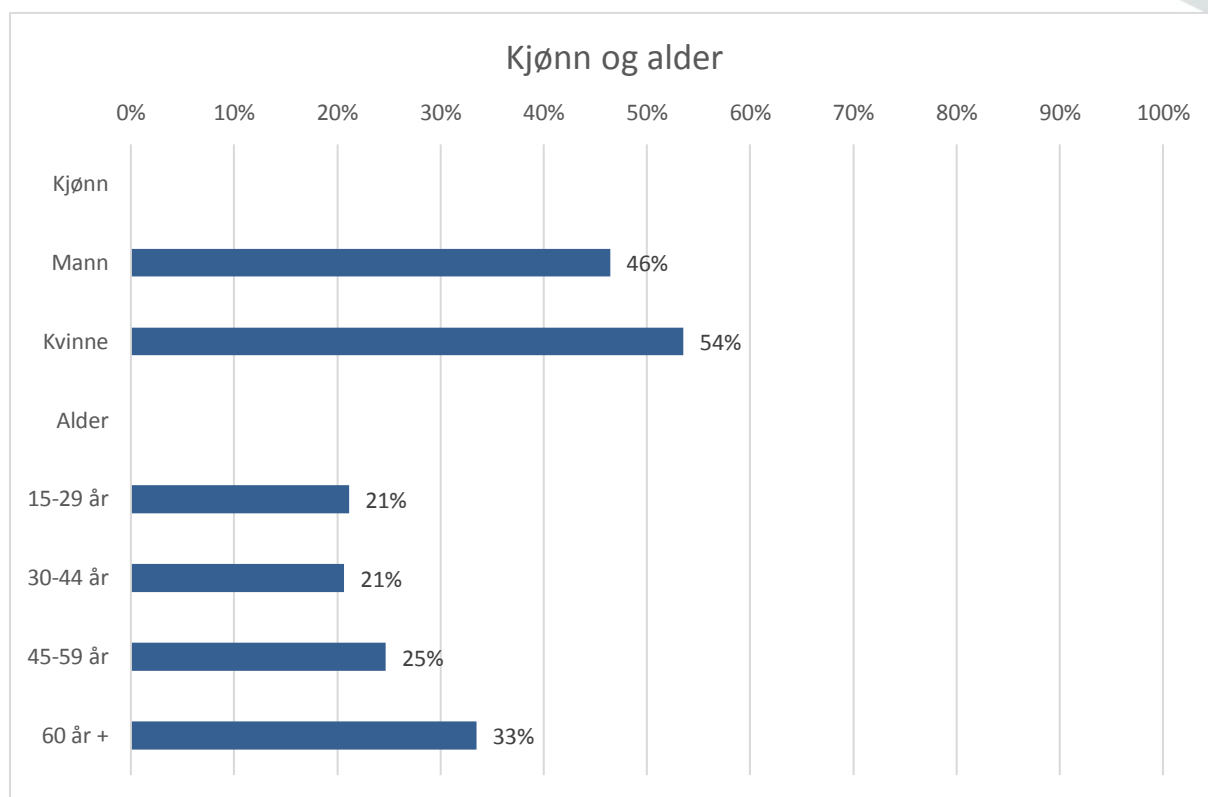

9 % oppgir at de selv engasjerer seg i meget eller ganske stor grad i saker som gjelder utviklingen av Loddefjord. I tillegg er det 26 % som svarer at de i noen grad engasjerer seg. En kan altså si at 1/3 engasjerer seg i større eller noen grad i saker som gjelder utviklingen av Olsvik. Derimot svarer flertallet på 57 % at de i liten eller ingen grad engasjerer seg i slike saker.

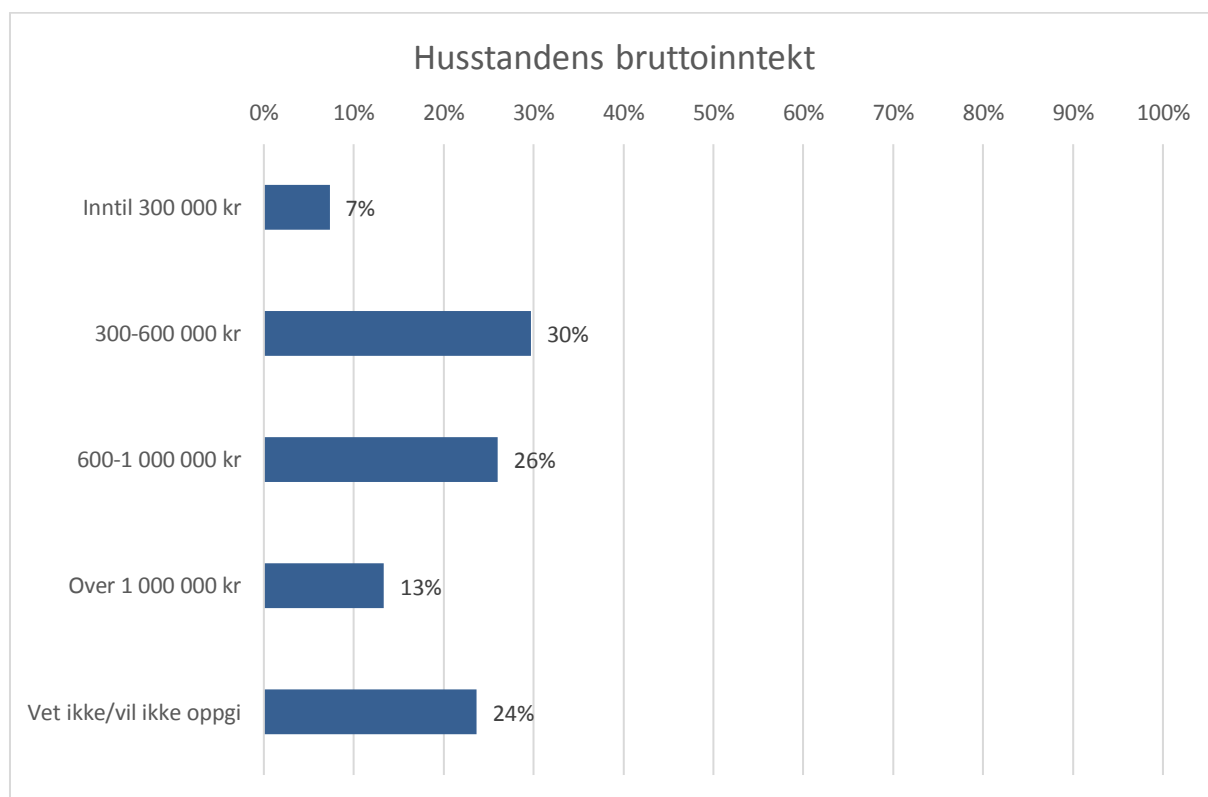
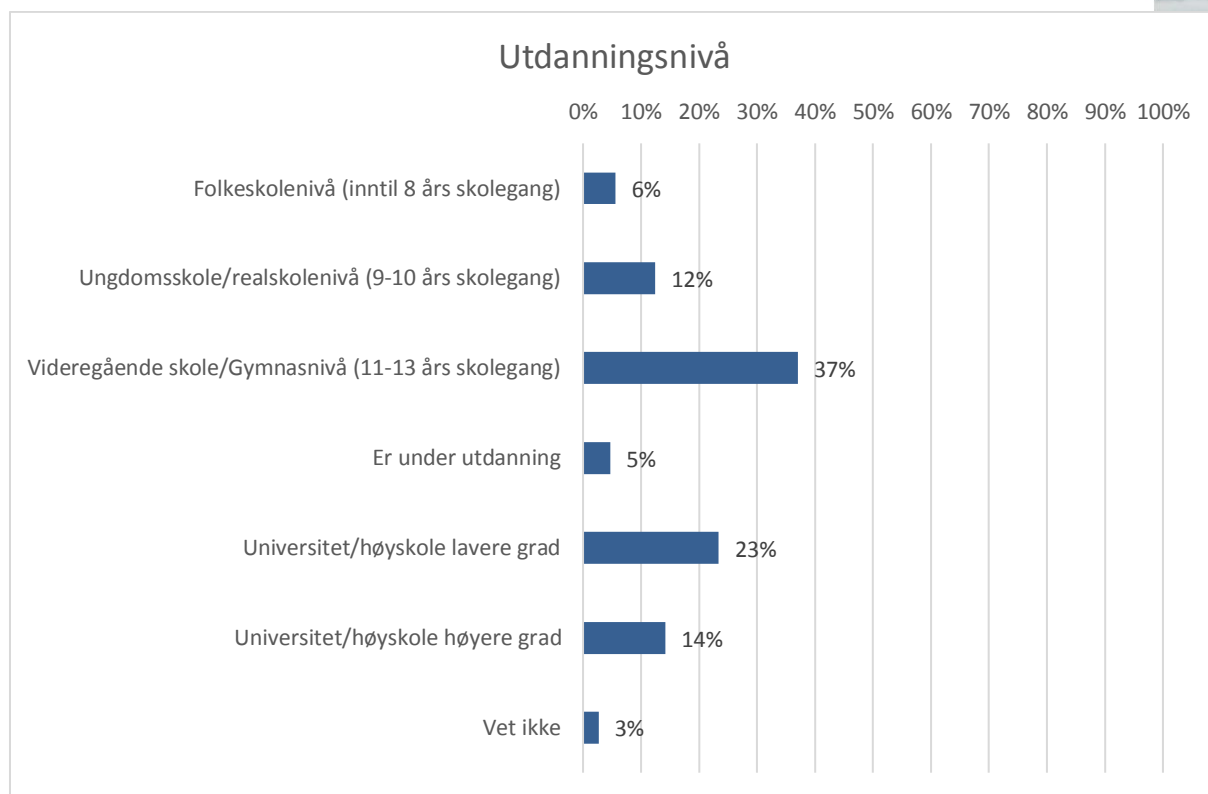
Aldersmessig er engasjementet noenlunde likt fordelt, men vi ser at engasjementet er noe høyere i aldersgruppen 30-44 år med 45 %. I aldersgruppen 45-59 år er det 36 % som i noen grad engasjerer seg, mens den er 35 % blant de under 30 år. Lavest er engasjementet blant de over 60 år med 27 %. Utover at de som har bodd lengst tid i bydelen engasjerer seg noe mer enn de øvrige, ser botid ikke ut til å ha så mye å si for engasjementet. Heller ikke utdanningsnivå har noe særlig innvirkning på engasjementet i saker som gjelder utviklingen av bydelen. Derimot ser vi en tendens til at grad av tilhørighet forklarer i hvilken grad man engasjerer seg i slike saker. De som i stor grad føler tilhørighet engasjerer seg også i større grad i saker som gjelder bydelens utvikling enn de som i mindre grad føler tilhørighet til Olsvik.

8. Beskrivelse av utvalget

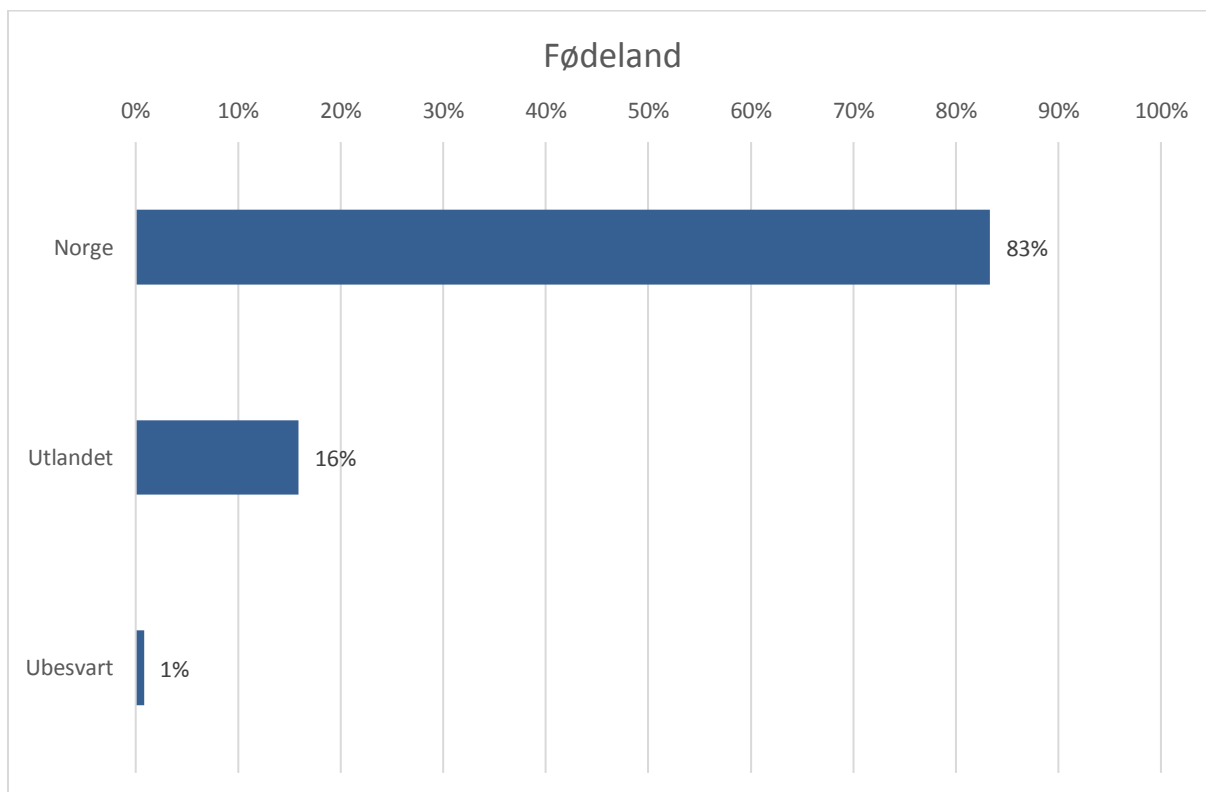
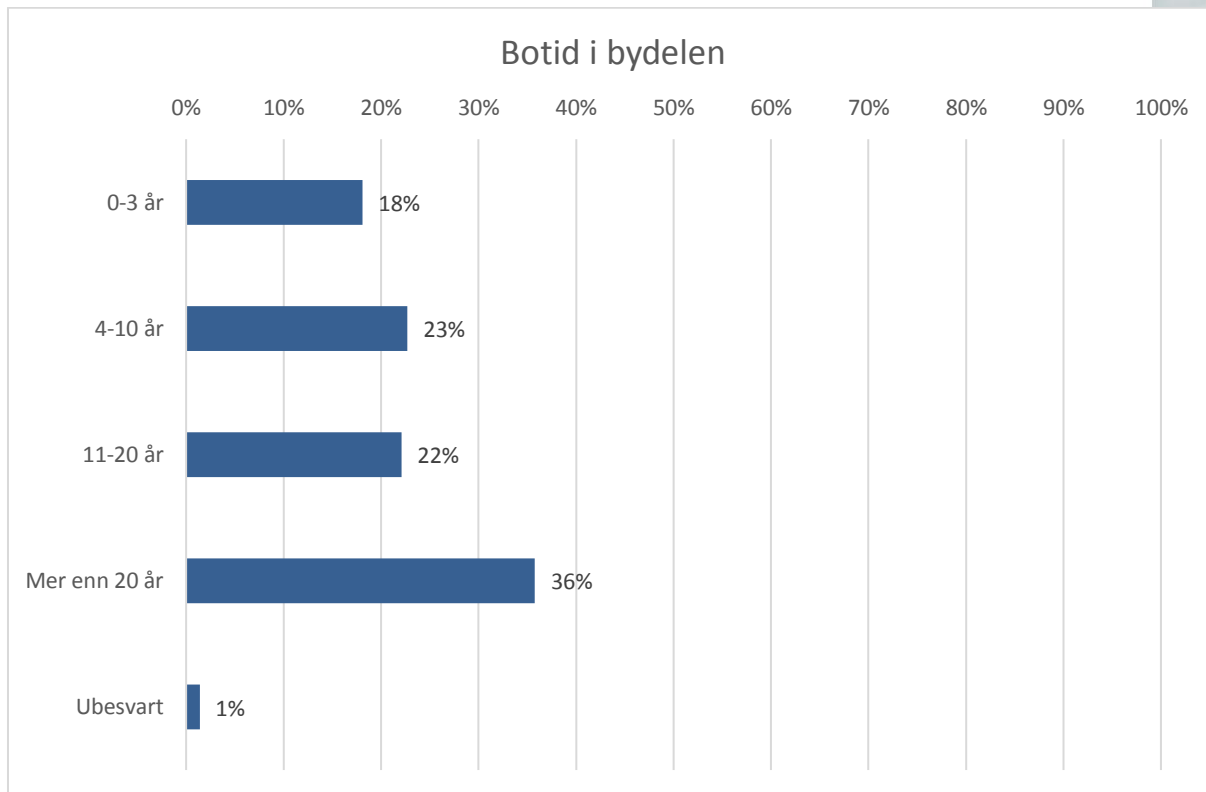
8.1. Demografi

8.2. Utdanning og inntekt

8.3. Botid og fødeland

8.4. Husstand og bolig

